

ISSN 1407-9321



Direktori demonstrē sportisku garu un azartu



● Preiļu rajona komanda godam nopelnīja otro vietu un kausu. Komandas punktu kopskaitā savu ieguldījumu deva arī direktori Oļegs Hļeņņikovs un Romāns Petrovs, kuri kopējā fotoattēlā nav redzami, jo tobrīd vēl makšķerēja zivis. Foto: I.Pakers

Rajona skolu direktoru, vietnieku un rajona izglītības pārvaldes pārstāvju apvienotā komanda LIVA (Latvijas izglītības vadītāju asociācija) rīkotajās VI sporta spēlēs ieguva otro vietu.

Sacensības notika 2. jūnijā Preiļu rajonā, atpūtas kompleksā pie Zolvas ezera. Nākamgad šo sacensību dalībniekus pie sevis uzņems Aizkraukles rajona skolu direktori, kas mājup devās ar uzvarētāju kausu. LIVA sporta spēļu rīkošanas noteikumos paredzēts, ka sacensību organizatoru pienākumus uzņemas tā rajona skolu vadītāji, kuri ieguvuši pirmo vietu. Preiļu rajona direktoru komanda uzvarētāja godu izcīnīja pērn. Kopumā rajona

izglītības iestāžu vadītāji ir sportiski un azartiski, un visā spēļu rīkošanas vēsturē nekad nav izkrituši ārpus pirmā godalgotā trijnieka.

Sporta spēļu programmā bija iekļautas visnotaļ nopietnas disciplīnas: pludmales volejbols, basketbola soda metieni, futbola soda sitiens, orientēšanās, makšķerēšana. Dāmas sacentās dambretes spēlē, kungi – zolē. Notika arī jautrības stafete, kurā bija iekļauts brauciens ar laivu, lidojošā šķīvīša nosēdināšana mērķī, lekšana šortos pa pāriem, skriešana ar tenisa bumbiņu uz raketes, brauciens ar velosipēdu, bet jautrības labad nācās sacensties olu ķeršanā.

Spēlēs piedalījās arī Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) komanda.

Preiļu 1. vidusskolas direktoram Aldim Adamovičam, kurš vada rajona skolu direktoru metodisko apvienību un rajonu pārstāv LIVA, šoreiz bija jātiek galā gan ar organizatoriskajiem jautājumiem, gan arī ar komandas izveidošanu. Jau pēc sporta spēlēm direktors «Novadniekam» atzina, ka slodze bijusi liela, toties ir gandarījums par komandas panākumiem. Preiļu rajona komanda pirmo vietu ieguva basketbola soda metienos, otro — pludmales volejbolā un orientēšanās, trešo vietu futbola sitiens un ceturto — jautrības stafetē. Individuāli labākos rezultātus ieguva Dzintars Šmukste – pirmo vietu dambretē, Romāns Petrovs – pirmo vietu makšķerēšanā, Oļegs Hļeņņikovs – otro vie-

tu zolē un trešo vietu makšķerēšanā, Feoktists Pušņakovs un Māris Grigālis – otro vietu orientēšanās disciplīnā.

Sacensības noslēdzās ar kopīgu atpūtas vakaru.

Arī pirmās LIVA spēles notika Preiļu rajonā pēc toreizējā LIVA prezidenta Jāņa Eglīša iniciatīvas. LIVA veic Latvijas skolvadītāju arod biedrības funkcijas, nodarbojas ar daudziem jautājumiem, piemēram, skolu akreditācijas kārtības noteikumu izstrādi, risina direktoru darba apmaksas jautājumus, dod savu piekrišanu tiesvedības lietām, kas saistītas ar direktoriem, organizē pieredzes apmaiņu, sadarbojas ar IZM.

L.Rancāne

Starp 100 uzņēmumiem ar augstāko reputāciju – arī «Preiļu siers»

Publicēts Latvijā darbojošos uzņēmumu «Reputācijas Top 100», kur ņemts vērā gan iedzīvotāju, gan uzņēmumu viedoklis. 90. vietā šogad ierindojusies akciju sabiedrība «Preiļu siers» (pērn – 77. vietā). Iedzīvotāji uzņēmumu ierindojuši 80. vietā, bet uzņēmēji – 101. vietā.

Lai arī partikas un dzērienu ražotāji joprojām ir plaši pārstāvēti uzņēmumu reputācijas topā, liela daļa no viņiem pagājušā gada pozīcijas zaudējuši. To speciālisti saista ar vispārēju pārtikas sadārdzināšanos. Tomēr starp 10 uzņēmumiem ar augstāko reputāciju joprojām ir «Alda-

ris», «Laima», «Latvijas balzams» un arī «Spilva».

Reputācija, kuru veido viedoklis par uzņēmumu – apkalpošanu, produktiem, sabiedrisko tēlu un uzticamību, ir uzskats, kas veidojas ilgā laikā. Taču reputācija nav nemainīgs lielums. Pērn savu viedokli par 150 uzņēmumu

reputāciju dažādos parametros izteica 500 iedzīvotāji un 200 uzņēmēji, šogad – 1000 iedzīvotāji un 400 uzņēmēji. Lai nodrošinātu neatkarīgāku un profesionālāku vērtējumu, uzņēmumu atlases procedūrā tika pieaicināti arī eksperti – ekonomikas speciālisti.

Vai tev ir savs «NOVADNIEKS»?

ABONĒ

VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās, redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, vai **internetā** www.novadnieks.lv **no JEBKURAS** mēneša dienas un saņem jau nākamo laikraksta numuru.

Jūlija, augusta un septembra «Novadnieka» abonenti varēs loterijā vinnēt

✿ **Baltic Trust Bank maksājumu karti Ls 50 vērtībā,**

✿ **divus ekskluzīvus «LETTGLAS» stikla izstrādājumus.**

Loterijas pieļikums nr. 962.

Loterijās piedalās arī «Novadnieka» otrā pusgada un gada abonenti.

ZIŅAS

Profesora Pētera Zeiles grāmatas atvēršanas svētki Rīgā

26. maijā Rīgas Latviešu biedrības namā notika profesora Pētera Zeiles grāmatas «Latgales kultūras vēsture» atvēršanas svētki, informē Preiļu rajona padomes preses sekretāre Ginta Kraukle.

Pasākumā piedalījās arī Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, kultūras darba organizatore Elvira Brovacka un Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša. Pasākumu vadīja kinorežisors Jānis Steičs, bet svētku grāmatai deva Rēzeknes Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis.

P. Zeile pauda gandarījumu, ka viņu sveikt ieradusies arī viņa dzimtā novada pārstāvji.

Arī profesora kundze Valentīna Zeile sūtīja vissirsnīgākos sveicienus Preiļu rajona un Latgales ļaudīm, uzsverot, ka tieši no Preiļu rajona viņu savulaik ievēlēja Augstākajā padomē, kas pieņēma vēsturisko lēmumu par Latvijas neatkarību.

Livānu slimnīcā remontē ēdināšanas bloku

Jūnija beigās celtniecības firma «Latspas» no Daugavpils sola pabeigt visus remontdarbus Livānu slimnīcas ēdināšanas blokā. Kā informē slimnīcas direktors Juris Urtāns, virtuve un ēdnīca nopietnu remontu nav piedzīvojuši jau 30 gadus, tāpēc par telpām, darba apstākļiem un nolietotajām iekārtām, gatavojot ēdienu, nopietnas pretenzijas bija Pārtikas un veterinārā dienesta speciālistiem, kas draudēja ēdnīcu slēgt.

Pašlaik slimnīcas pacientiem trīs reizes dienā silts ēdiens ar uzņēmuma transportu tiek piegādāts konteineros no kādas pilsētas ēdnīcas. Izsludināts konkurss par modernu elektrisko plīšu un cita aprīkojuma iegādi. Pēc remonta ēdināšanas blokā būs mainīts plānojums, ierīkota laba ventilācija, ērtāki darba apstākļi būs četriem ēdnīcas darbiniekiem un diētas māšai, kas atbild par slimnīcas pacientu maltīšu kvalitāti.

No remontam nepieciešamajiem 40 000 latu 10 000 atvēlējusi Livānu novada dome. Slimnīcas direktors arī pavēstīja, ka šonedēļ uz izremontētām telpām pārcelsies slimnīcas laboratorijas kolektīvs.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

2/3 Latvijas iedzīvotāju nepievērš uzmanību ugunsdrošībai mājokļos!

Šā gada aprīlī veiktā socioloģiskā pētījuma «Latvijas iedzīvotāju attieksme pret ugunsdrošības jautājumiem mājokļos» rādītāji ir satraucoši. Tie liecina, ka lielākā daļa iedzīvotāju nepievērš uzmanību ugunsdrošībai savās mājās. Eksperti atzīst, ka iedzīvotāji, domājot par sava mājokļa drošību, atceras par signalizāciju, dzelzs durvju un logu restu uzstādīšanu, bet neaizdomājas par ugunsdrošību. Pētījums apliecina, ka lielākā daļa – 2/3 jeb 66% mājokļu vispār nav aprīkoti ar ugunsdrošības elementiem. Lai novērstu kritisko situāciju, par ugunsdrošības problēmām ir jārunā sabiedrībā, izglītības iestādēs, darbavietās. Saskaņā ar pētījuma datiem 2/3 jeb 66% mājokļu nav aprīkoti ar ugunsdrošības elementiem un tikai 1/5 jeb 20% respondentu atzinuši, ka viņu mājoklī ir ierīkots kāds no ugunsdrošības elementiem. Apkopojot pētījuma rezultātus, atklājās, ka no ugunsdrošības elementiem visbiežāk mājoklī atrodams ugunsdzēsamais aparāts, to atzīmējuši kopumā 9% aptaujāto. Kā nākamie biežāk sastopamie ugunsdrošības elementi ir evakuācijas kāpnes un evakuācijas plāns, ko atzīmējuši attiecīgi 7 un 5% aptaujāto. Savukārt ar dūmu detektoriem ir aprīkoti tikai 3% aptaujāto iedzīvotāju mājokļu, bet mājokļa ugunsdrošības apsardzes līgumu ir noslēdzis tikai 1% iedzīvotāju. Turklāt visā Latvijas teritorijā situācija ir līdzīga.

Tuvākajā laikā dzīvokļu cenas Latvijā nesamazināsies

Tuvākajā laikā dzīvokļu cenas Latvijā nesamazināsies, aģentūrai LETA prognozēja vairākas nekustamo īpašumu kompānijas. «Iespējams, kaut kad nākotnē Latvijā varētu samazināties dzīvokļu cenas, bet, ja nenotiks kaut kas ārkārtējs, īstermiņā to neprognozējam», sacīja «Ober Haus Real Estate Latvia» izpilddirektors Ģirts Grīnbergs. Viņš norādīja, ka dzīvokļu cenu kritums Lietuvā saistīts ar to, ka vietējās bankas sākušas uztraukties par iespējamu nekustamā īpašuma tirgus pārkaršanu. «Ja pie mums bankas sāks uztraukties, tad arī varētu sākt kristies dzīvokļu cenas», sacīja uzņēmējs. Savukārt «Colliers International» tirgus analītiķe Ludmila Petrušina norādīja, ka Lietuvā ir sācies stabilizācijas process, kas Latvijā vēl tik drīz neesot gaidāms. «Latvijā dzīvojamais fonds sācis strauji attīstīties tikai pēdējos gados, cilvēki joprojām vēlas iegūt savā īpašumā dzīvokļus. Tāpēc cenas pagaidām nesamazināsies», prognozēja Petrušina.

Šī nedēļa būs mākoņaina un mazāk lietaina

Šī nedēļa Latvijā būs mākoņaina un mazāk lietaina, savukārt naktīs vietām iespējama salna. Otrdien debesis būs apmākušās, taču lietus nav gaidāms. Naktī gaisa temperatūra būs no +3 līdz +8 grādiem, savukārt dienā gaisa iesils no +11 līdz +16 grādiem. Trešdien laiks būs mākoņains un vietām īslaicīgi līs. Trešdienas naktī Latvijas dienvidu rajonos gaidāma salna. Gaisa temperatūra naktī būs no +2 līdz +7 grādiem, bet dienā no +10 līdz +15 grādiem. Ceturtdien valsts austrumu rajonos turpinās nedaudz līt un debesis būs apmākušās. Rietumu rajonos naktī gaidāma salna. Gaisa temperatūra naktī būs no +1 līdz +6 grādiem, savukārt dienā gaisa iesils no +12 līdz +17 grādiem. Atrī piektdien laiks būs apmācies un līs neliels lietus. Gaisa temperatūra naktī gaidāma no +3 līdz +8 grādiem, bet dienā — no +14 līdz +19 grādiem. Sestdien mākoņi neizklīdīs un valsts austrumu rajonos būs neliels lietus. Naktī gaisa temperatūra būs no +5 līdz +10 grādiem, bet dienā — no +15 līdz +20 grādiem. Piekrastē gaisa sestdien būs nedaudz vēsāks nekā citviet Latvijā — no +12 līdz +14 grādiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Faks 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Patiesībai tās ietērpā
īstenībā šķiet par šauru.
Fantazijā tā kustas brīvi.»
Rabindranats Tagore

Piešķir dotācijas piecām novadu pašvaldībām infrastruktūras attīstībai

5. jūnijā Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā notika komisijas sēde par valsts budžeta dotāciju piešķiršanu novadu pašvaldību infrastruktūras attīstībai, «Novadnieku» informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas komunikācijas nodaļa. Sēdē tika izskatīti un izvērtēti Valsts reģionālās attīstības aģentūrā iesniegtie pieteikumi valsts budžeta dotāciju piešķiršanai Zilupes, Ozolnieku, Ilūkstes,

Sakas un Riebiņu novadu pašvaldībām infrastruktūras attīstībai.

Komisija dotācijas piešķir Zilupes novadam 50 000 latu apmērā, Ozolnieku novadam 100 000 latu, Ilūkstes novadam 200 000 latu, Sakas novadam 100 000 latu un Riebiņu novadam 300 000 latu novadu pašvaldību infrastruktūras attīstībai.

Dotācijas novada pašvaldībām piešķir no valsts budžeta līdzekļiem, kas pa-

redzēti administratīvi teritoriālās reformas īstenošanai. Novada pašvaldībai, kura izveidota līdz 2009. gada 31. janvārim, piešķir 100 000 latu apmērā par katru novadā ietilpstošo pilsētu un pagastu. Savukārt 50 000 latu piešķir novada pašvaldībai, kuras izveidotas, apvienojoties vietējām pašvaldībām līdz administratīvi teritoriālā iedalījuma projekta apstiprināšanai.

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

Mazāk audzēkņu – mazāks finansējums

30. maijā notika rajona padomes izveidotās interešu izglītības programmu izvērtēšanas komisijas sanāksme.

Nākošajam mācību gadam apstiprināts interešu izglītības mērķdotāciju sadalījums, kas gan vēl jāapstiprina ar rajona padomes balsojumu. Būtisku izmaiņu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, nav, tomēr sakarā ar audzēkņu skaita samazināšanos nodarbinātību skaits samazinājies rajona tehniskās jaunrades centrā, rajona bērnu un jauniešu centrā un Līvānu bērnu un jauniešu centrā. Par vienu stundu vairāk interešu izglītībai nākamgad varētu piešķirt Aglonas un Riebiņu vidusskolai. Papildus stundas interešu izglītībai apmaksā arī pašvaldības.

No minētās mērķdotācijas netiek apmaksātas nodarbinātības profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, piemēram, mūzikas un mākslas skolās.

Veselības aprūpē aktuāls ir kadru jautājums

30. maijā Daugavpilī notika veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras (VOAVA) un Latgales nodaļas konsultatīvās padomes locekļu tikšanās ar VOAVA vadītāju Lūciju Akermani un aģentūras speciālistiem.

Tika pārrunāti būtiski jautājumi, kas skar primāro jeb ģimenes ārstu prakšu darbu un feldšerpunktu darbību. Šobrīd veselības aprūpē vērojama problemātisko akcentu maiņa: ja medicīnas aprūpējuma un ēku remontu problēmas

ir daudz maz atrisinātas, tad kadru jautājums samiltz arvien vairāk. Ārsti noveco, piemēram, Latgalē ir tikai viena ārste vecumā līdz 30 gadiem, 30-40 gadīgi ir 15 ārsti, 40-50 gadīgi – 92 ārsti, bet 50-60 gadu robežās – 29 ārsti.

Trūkst arī sertificētu ārstu, piemēram, Preiļos ir tikai viens sertificēts rentģenologs. Arī endoprotezēšanā, uz kuru pacienti gaida garās rindās, problēma nav finansējuma, bet kadros, jo līdzekļi valstij ir, taču nepietiek operējošo ārstu.

Rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore sanāksmes laikā vērsa uzmanību arī uz ārstu preventīvo darbu, kas šobrīd netiek veikts pienācīgi. Daļa pacientu pie ārsta neiet gadiem, bet arī par viņiem valsts pārskaita līdzekļus ģimenes ārstiem, tādēļ būtu svarīgi vismaz vienreiz gadā katram ģimenes ārstam uzaicināt šos pacientus uz tikšanos. Svarīgi regulāri pārbaudīt veselības stāvokli, kas ir lētāk gan ārstam, gan pacientam.

Autobusu maršrutos vasarā izmaiņas

Preiļu rajona padomes dotāciju sadales un licencēšanas komisijas sēdē pieņemts lēmums atsevišķus pasažieru pārvadājumu autobusu maršrutos, kas bija atklāti tikai uz mācību gada laiku, saglabāt arī vasarā.

Minētā komisija regulāri izskata jautājumus, kas saistīti ar pasažieru pārvadājumiem rajona robežās, piemēram, lenj par nerentablu autobusu maršrutu dotēšanu. Šobrīd pasažieru pārvadājumus rajona teritorijā veic divi uzņēmumi: SIA «Jēkabpils AP» un SIA «Rosme»

Riebiņu novadā.

Lēmums par atsevišķu maršrutu šķiršanu uz vasaras sezonu tiek pieņemts katru gadu, jo vasarās krasi sarūk braucēju skaits, bet nerentablu maršrutu dotēšanai līdzekļu nepietiek. Tomēr virkne autobusu maršrutu, kuri funkcionēja mācību gada laikā, pēc iedzīvotāju lūguma tiks saglabāti un autobusi tajos kursēs arī vasaras periodā.

Pieredzes apmaiņā apmeklē kolēģus Lielbritānijā

No 24. līdz 28. maijam Preiļu rajona padomes galvenais plānošanas speciālists un EQUAL projekta «Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem» vadītājs Aivars Pizelis un apmācības koordinators Uldis Eglītis apmeklēja Lielbritāniju, lai iepazītos ar Londonas kolēģu pieredzi līdzīgu projektu realizēšanā.

Pavisam uz Lielbritāniju devās 10 cilvēku delegācija no visas Latvijas – Preiļiem, Krāslavas, Valmieras un Rīgas. Pašvaldību speciālisti apmeklēja kompāniju «Peabody Trust», kas realizē līdzīgas apmācības programmas. Aptuveni 50% no Anglijā apmācāmajiem ir iecerotāji no bijušajām kolonijām, no kuriem trešā daļa ir analfabēti, tādēļ apmācību programmas ir samērā vienkāršas: angļu valoda, šūšana, fotografēšana, datorapmācība un interneta lietošana. Gadā tiek apmācīti ap 3500 cilvēku, taču līdzekļu apjoms, ko apmācībām piešķir Lielbritānijas valdība, ir daudz lielāks nekā finansējums, kas pieejams Latvijā, atzina A.Pizelis.

Preiļu rajona uzņēmējus aicina pieteikties konkursam «Latvijas Labākais tirgotājs 2006»

Preiļu rajona padome aicina līdz 10. jūnijam pieteikties tirdzniecības, ēdināšanas un pakalpojumu uzņēmumu īpašniekus dalībai valsts mēroga konkursā, kuru rīko Latvijas Tirgotāju asociācija un Latvijas Pašvaldību savienība.

Konkursā var piedalīties: **✓ tirdzniecības uzņēmumi:** veikali (pārtikas, rūpniecības, sadzīves tehnikas, grāmatu, būvmateriālu, dārkopības, lietoto preču u.c.), aptiekas, degvielas uzpildes

stacijas, tirgi, kioski;

✓ pakalpojumu sfēras uzņēmumi (lauku tūrisma objekti, viesnīcas, viesu nami, skaistumkopšanas saloni, frizētavas, ķīmiskās tīrītavas, veļas mazgātavas, azartspēļu zāles, sporta un atpūtas centri u.c.);

✓ ēdināšanas objekti (restorāni, kafejnīcas, bāri, ceļmalas krogi, ēdnīcas, bistro, ēdināšanas objektu tīkli u.c.).

Konkursa 1. kārtas norisi (līdz 30. jūnijam) koordinēs

Preiļu rajona padome, bet 2. kārtu (līdz 31. decembrim) – valsts konkursa ekspertu komisija. Vērtēšanas kritēriji ir apkalpošanas kultūra, iekārtojums, preču klāsts, kārtība un tīrība, specifiskie piedāvājumi un informācija.

Konkursa dalībniekiem būs iespēja izmantot konkursa simboliku un saukli «Izvēlies labāko!», izvietojot to uzņēmuma telpās.

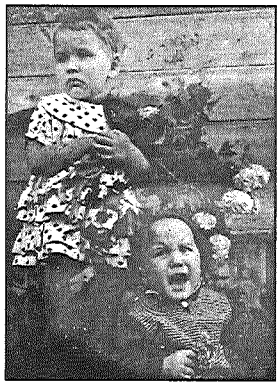
Konkursa mērķis ir panākt pircēju un apmeklētāju apkalpošanas kultūras pieaugumu,

kā arī paaugstināt tirgotāju profesionalitāti. Ar konkursa palīdzību iespējams popularizēt labākos tirdzniecības, ēdināšanas un pakalpojumu uzņēmumus valstī.

Konkursam jāpiesakās Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā pie vadītājas vietnieces Marijas Brūveres līdz 10. jūnijam. Tālrunis uzzinām 5322082 vai 5322238.

G.Kradome,
Preiļu rajona padomes preses sekretāre

OTRDIENAS INTERVIJA



Vārkavas pamatskolā — mācību gada pēdējā diena. Svinīgās runas kopīgajā skolas linijā pateiktas. Katrā klasē notikusi audzināšanas stunda, kuras laikā bērniem atgādināti drošības pasākumi vasaras brīvlaikā. Bet direktores SKAIDRĪTES MEDNES kabinetā cauri durvīm joprojām dzirdamas skolēnu čalas, izsauzieni, smieklī, kņada. Pirmsskolas izglītības grupā notiek sešgadīgo bērnu izlaidums. Klasēs svin dzimšanas dienas tiem, kam tās būs vasarā. No audzinātājas atvadās arī ceturtklasnieki, kas rudenī dosies uz 5. klasi.

● Skaidrītes albumā glabājas daudzas fotogrāfijas no agrīnās bērnības un skolas gadiem. Te viņa redzama kā nopietna un laba meitene kopā ar raudošo brāli.

Gads kā ar labām lietām piepildīta lāde

— Kad skolas direktoram ap sirdi ir priecīgāk, — kad mācību gads sākas, vai — kad beidzas un priekšā vasaras atpūta?

— Abas reizes vienlīdz priecīgas. Skolas sākums nāk ar jaunām cerībām, ar pedagogu kopīgām ierosmēm par jauniem darbiem. Mācību gada pēdējā dienā ir tāda sajūta, ka esam piepildījuši lielum lielu lādi ar labām lietām. Vienu gadu tā ir pilnāka, otru — ne tik pilna. Bet šī vēl nav pēdējā diena. Vēl jau priekšā devītklasnieku izlaidums. Tajā gan reizēm asaras birst arī man.

Vasarā skolā valdošo klusumu ir grūti pārdzīvot. Te rosās tikai pieaugušie cilvēki, strādā pagasta bezdarbnieki. Mācību gada pēdējā dienā pa vasaru no darba atbrīvots viss saimnieciskais personāls. Kad sākas jaunais mācību gads, viņi tiek atkal pieņemti.

Bezdarbnieku organizēšana darbam ir samērā apgrūtināta. Ir starp viņiem tādi, kas strādā ar visu sirdi un nākamajā vasarā prieks šos cilvēkus atkal ieraudzīt, bet ir arī biktāmi un uzraugāmi.

— Cik gadus šajā skolā esat aizvadījusi, un cik ilgs ir jūsu pedagoģiskais stāžs?

— Te strādāju kopš skolas dibināšanas 1989. gadā, bet kopējais stāžs ir 20 gadi. Darba gaitas kā sākumskolas skolotāja sāku Līvānu 1. vidusskolā, pēc tam strādāju Preiļu 1. vidusskolā. Dzīvoju Vārkavā un saņēmu piedāvājumu vadīt jaunuzcelto bērnudārzu — sākumskolu Vārkavā. Kad bērni beidza 4. klasi, pēc vecāku iniciatīvas šeit tika atvērta arī 5. klase, un tā skola pamazām izauga līdz pirmajam 9. klases izlaidumam.

— Veidojāt ne tikai jauno skolu, bet arī tās kolektīvu, tradīcijas, visu to, ko kopumā sauc par skolas dzīvi.

— Sākums bija smags. Vajadzēja meklēt kadrus, pieņemt darbā, veidot kolektīvu. Gādāt mēbeles un mācību līdzekļus, iekārtot kabinetus. Likvidējoties kolhozam, daudzi jauni speciālisti, kas Vārkavā bija ieradusies pēc tehnikumu beigšanas, palika bez darba. Šos jauniešus aicināju uz skolu. Protams, viņiem vajadzēja pārkvalificēties, mācīties neklātienē. Piemēram, pavārei, kas no kolhoza ēdnīcas pārgāja darbā uz bērnudārza ēdnīcu, piedāvāju vadīt mājturības stundas meitenēm. Viņa piekrita, iestājās arī augstskolā neklātienē, un pēc četriem gadiem kļuva par diplomētu mājturības skolotāju. Skolotāji patika darbs ar bērniem, tāpēc vēlreiz uzsāka studijas, apgūstot sākumskolas skolotājas profesiju.

Tradīcijas veidojas, visiem lietot kopā savas idejas. Svinējām valsts svētkus, skolas gada sākšanos, pēdējā zvana dienu. Vienai izlaiduma klasei radās ideja uzrikt kaut ko līdzīgu žetonu vakaram, kāds notiek vidusskolās. Tā tapa pasākums «50 dienas



● Ziliedu vasaras flokši, violetas tulpes, raibi irisi, narcises, rozes, ar bitīšu figūriņām rotāti pušķi, — ko tikai skolēni un skolas padome nav dāvinājuši Vārkavas pamatskolas direktorei Skaidrītei Mednei pēdējā dienā pirms vasaras brīvlaika. Direktorei teikts, ka esot gādīga, čakla un naska kā bitīte, bet reizēm — arī ar asu dzelonīti. Foto: A.Stejanovs

pavasara pusē», kas tagad tiek rīkots ik gadus.

Interesanta ir mācību gada pēdējā diena, kad bērni dodas «ceļojumos» «apslēptās mantas», «dārgumu» vai kādu noteiktu objektu meklējumos.

Pirms daudziem gadiem skola aizsāka piemiņas brīžu rīkošanu vietā, kur Otrā pasaules kara laikā bojā gāja Vārkavas pagasta iedzīvotāji. Skolēni un skolotāji to saplaka. Ar laiku mūsu iniciatīvu atbalstīja pagasta padome, piemiņas vietā uzstādīja krustu. Pēdējos gados šis atceres pasākums izvērties ļoti plašs, ar daudziem dalībniekiem, ar braucieni uz piemiņas dievkalpojumu, ar zalvēm.

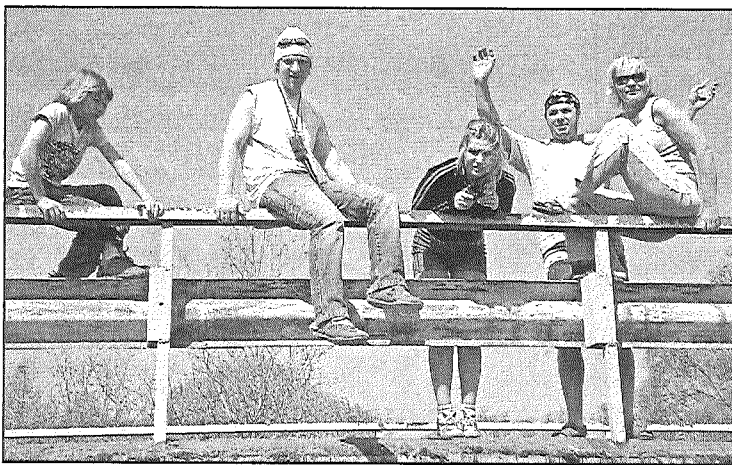
Sadarbībā ar pagasta padomi skolas zēni mājturības skolotāja vadībā izgatavoja koka uzrakstus kultūras mantojuma objektu apzīmēšanai. Bērni sakopa to apkārtni, viņiem tika izstāstīts, ar ko katrs objekts, piemēram, Rozes kalns vai Borkovas muižas klēts, ir nozīmīgs. Tagad jau domājam par zīmju atjaunošanu.

Dzejas dienas tiek svinētas daudzviet, bet mūsu skolā tās notiek vēlāk un ir savādākas. Gandrīz vienmēr ciemos ierodas Vācijā dzīvojošais literāts Alberts Spogis, aicinām Latgales dzejniekus, kā arī apkārtnējo skolu jaunus literātus.

Skolas apkārtnē pa šiem gadiem esam iestādījuši daudz koku, izveidojām bērzu aleju. Šopavas skolas teritorijā iestādījām 35 jaunus kociņus to vietā, kas bija gājuši bojā.

— Skolas prestižu veido sniegtās izglītības kvalitāte. Ar kādiem rezultātiem varat lepoties?

— Šajā mācību gadā olimpiādēs un konkursos iegūtas astoņas godalgotas vietas, tostarp augsti novērtējumi pat valsts mērogā.



● Skaidrītes Mednes (no labās) ģimene vasaras atpūtā. Ģimene kļuvis lielāka, jo par savējo tajā uzņemts arī meitas draugs. Foto no S.Mednes albuma

Absolventi turpina mācības, sekmiģi iestājoties Preiļu Valsts ģimnāzijā un citās mācību iestādēs. Tomēr dažiem skolēniem šogad noteikti tā saucami vasaras darbi un pēceksāmens augustā, lai tiktu pārcelti nākamajā klasē. Šī gada Ministru kabineta noteikumi paredz, — ja ir vairāk nekā trīs nesekmīgi vērtējumi, kas zemāki par četrām ballēm, skolēnam tajā pašā klasē jāpaliek uz otru gadu. Mēs viņiem piedāvājam papildus individuālās konsultācijas un iespēju nodarboties vasarā, lai izlīdzinātu robus zināšanās un tiktu pārcelti uz nākamo klasi.

— Jūsu vadītā izglītības iestādē vienmēr aktīvi iesaistās arī dažādos projektos.

— Piedalījāmies valstī notikušajā akcijā «Ozons — 3 milimetri». Bērni izgatavoja 50 cepures, lai aizsargātos no ultravioletajiem stariem, zīmēja karikatūras.

Bijām iesaistījušies mūlteņu zīmēšanas konkursā. Guvām panākumus projektā par līdzekļu piešķiršanu bērnu rotaļu laukuma izveidošanai. Darbojamies

projektā par atkritumu šķirošanu. Esam iesaistījušies projektā «Čigānu bērns skolā — esi gaidīts». Ar tā starpniecību skolai piesaistīts daudz līdzekļu, iekārtotas telpas, sagādātas mēbeles.

Aktīvi darbojas skolas pulciņi bērnu talantu attīstīšanai.

Aicinām ciemos policijas darbiniekus, jo bērniem labāk patīk, ja par drošības un kārtības ievērošanas lietām stāsta policisti, ugunsdzēsēji, izrādot tehniku, demonstrē, kas notiek, mašīnai strauji bremzējot, un tamlīdzīgi.

Esmu sagatavojusi arī lielus projektus, tomēr maza skola un arī pagasta iedzīvotāju skaits neatbilst projektu kritērijiem, tāpēc tie paliek bez atbalsta. Sapņojam par skolas renovāciju un siltināšanu, par fasādes pārkrāsošanu, par jaunu sporta zāli. Skolai jānomaina logi.

Šogad daudz laika paņēma gatavošanās akreditācijai, toties tagad esam akreditēti uz sešiem gadiem. Licencētas arī visas izglītības programmas.

— Vai bērnībā zinājāt, ka būsiet pedagoģe un direktore?

Kur ir jūsu dzimtā puse, un kādas atmiņas saistās ar bērnību?

— Vārkavas pagastā kādreiz bija liela sādža — Jezupova pie Ašinieku purva. Sākās meliorācijas darbi, un viensētas nācās atstāt. Manu vecāku māja atradās meža ielokā. Es un mani divi jaunākie brāļi mācījāmies Vārkavas pamatskolā. Tētis ar traktoru sniegu līdz lielajam ceļam gan nošķūrēja, bet mēs tāpat atradām kupenas un grāvmalas, pa kurām brādāt, un mājās atgrīzējamies pilniem zābakiem. Pavasaros pa ceļam auklējām un mīlinājām pilēnus, kas grāvjos bija izperēti. Dzīvojām jautri. Jo sevišķi vasarās, kad mūsmājās brīvlaiku pavadīja divi brālēni no pilsētas. Gājām avenēs, braukājām ar motociklu, spēlējām šahu, dambreti un futbolu. Atceros, ka bērnībā mani sakoda čūska. Tā bija atlidusi uz pagalmu, uz smilšu čupu, un es ar to sāku spēlēt. Man bija kādi četri gadi. Nācās gulēt slimnīcā.

Čūskas pa reizei tagad mēdz parādīties arī mūsu skolas pagalmā, jo te visapkārt ir mežs. Pirmajā tādā reizē rūpuli nositām. Pēc tam sapratām, ka no dabas aizsardzības viedokļa tā ir noziedzīga rīcība. Tagad šādos gadījumos meža radību iedabūjam burkā un aiznesam uz kādu tālu vietu, kur palaižam brīvībā. Liekas, ka citām skolām nav tādu drošības noteikumu, kādi izstrādāti pie mums un kas jāzina visiem skolēniem, — ko darīt, ieraugot čūsku.

Vārkavas pamatskolu slēdza, un pēc 3. klases es turpināju mācības Preiļos. Pēc vidusskolas absolvēšanas zināju, ka nevēlos neko citu, kā kļūt par pedagoģi. Tas laikam bija manu pirmo, apbrīnojami jauko skolotāju iespaida. Studēju Liepājas pedagoģiskajā institūtā.

— Vai varat ar pilnu pārliecību atbildēt, ka tagad šeit ir jūsu istā vieta, kur vēlaties būt?

— Jā, noteikti. Pilsētas dzīve mani nepievelk. Tajā varu uzturēties neilgu laiku, apmeklēt koncertus, teātra izrādes, iepirkties. Bet bērniem — Oskaram un Evijai ļoti patīk pilsētā. Evija savu sapni jau daļēji piepildījusi, studē komunikācijas un dzīvo Rīgā. Interesanti gan, ka pēdējā laikā vairāk sāk jūsmot par laukiem.

Par tipisku laucinieci tomēr sevi neuzskatu. Lopus neturam, ar saimniekošanu neaizraujamies. Tam nav arī laika. Mājās abi ar vīru Gvido, kurš strādā policijā, pārrodāmies tikai vakarā. Gribas brīvo laiku pavadīt saturīgi, sevi izglītojot un paplašinot redzesloku. Mums ir dažādas aizraušanās. Visai ģimenei kopā patīk braukt ar laivu pa upēm. Ar rajona skolu direktoriem vasarās dodos ārzemju ceļojumos. Aizraujos ar sēņošanu un šajā apvidū zinu visas labākās sēņu vietas, audzēju dažādas puķes.

L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Sutru pagastā

■ **PARĀDUS PIEDZĪS TIESAS CEĻĀ.** Sutru pagasta padomes deputāti sēdē izskatījuši jautājumu par komunālo maksājumu parādu piedziņu. Pieņemts lēmums nesamaksāto naudu no trim parādniekiem piedzīt ar tiesas starpniecību. Kopējā parāda summa ir 338 lati.

■ **MAINĀ ZEMES LIETOŠANAS MĒRĶI.** Sēdē izskatīts privatpersonas iesniegums ar lūgumu pagasta teritoriālajā plānojumā izmainīt tai piederošā zemes gabala divu hektāru platībā lietošanas mērķi. Zemes gabala īpašnieks vēlas šo platību izmantot grants karjera ierīkošanai. Deputāti piekrita šai iecerei.

■ **BŪVĒS JAUNAS ĒKAS.** Pašvaldības deputāti devuši savu piekrišanu projektēšanas darbu uzsākšanai jaunu māju celtniecībai. Pagasta padomē ar šādu iesniegumu bija griezušies divi iedzīvotāji, kuri vēlas uzbūvēt piena mājas, garāžu, dzīvojamu namu un citas ēkas.

■ **ATBALSTA IDEJU PAR JAUNU AUTOBUSU PIETURU.** Sutru pagasta padome saņēma pašvaldības iedzīvotāju un SIA «Čiekuriņš» parakstītu vēstuli, kurā lūgts ceļa «Preiļi – Līvāni» 13. kilometrā ierīkot jaunu autobusa pieturu. Deputāti atbalstīja šo vēlmi un nolēma lūgt rajona padomes dotāciju un licencēšanas komisiju izskatīt jautājumu par jaunas pieturvietas ierīkošanu.

■ **CEĻU REMONTĒS, KAD BŪS IESPĒJAS.** Izskatot divus iesniegumus, kas saņemti no iedzīvotājiem ar lūgumu saremontēt ceļus, deputāti nolēma tos pieņemt zināšanai un darbus veikt, kad radīsies tāda iespēja. Viens labojamais ceļš posms ir no Lipušķiem līdz vecajām darbnīcām, otrs uz Šultes ceļa.

■ **APSTIPRINĀTI NOSLĒGTIE LĪGUMI PAR DARBU VEIKŠANU.** Pašvaldības padomes sēdē apstiprināti vairāki līgumi par darbu veikšanu. Apstiprināts līgums ar Pārtikas un veterinārā dienesta Nacionālo diagnostikas centru par laboratoriskajiem ūdens izmeklējumiem Sutru pagasta administratīvajā ēkā un pamatskolā. Apstiprināts arī līgums ar valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāli par sniegto pakalpojumu ūdens paraugu ņemšanai.

Padomes sēdē apstiprināts līgums ar akciju sabiedrību «Valmieras piens» par produkcijas piegādi Sutru pamatskolai programmas «Skolas piens» ietvaros.

Noslēgts līgums ar SIA «Preiļu saimnieks» par ceļu greiderēšanu Sutru pagasta teritorijā.

■ **PAR ŪDENI DIENESTA DZĪVOKĻOS BŪS JĀMAKSĀ.** Pagasta padomes sēdē apstiprināts līgums par ūdensvada izmantošanu Sutru pamatskolas dienesta dzīvokļos. Noteikta samaksa – 60 santīmi mēnesī no katras dzīvokli dzīvojošas personas.

■ **PIEDZĪS PARĀDU NO SIA «V DEMPERS».** Deputāti nolēmuši uzsākt parādu piedziņu no SIA «V Dempers». Uzņēmums nav izpildījis līgumā paredzētās saistības sporta preču piegādei un palicis parādā 489 latus. Uzņēmumam nosūtīta vēstule ar brīdinājumu.

■ **DIBINA PARTNERĪBAS BIEDRĪBU.** Padomes sēdē pieņemts lēmums par biedrības «Preiļu rajona partnerība» dibināšanu un Sutru pagasta piedalīšanos biedrībā. Deputāti nolēma, ka Sutru pagasta pārstāvēšanai šajā biedrībā pilnvaros padomes priekšsēdētāju Valiju Ruisu, kas ievēlēja arī biedrības «Preiļu rajona partnerība» padomē.

■ **NOŅEMS TAKSOFONU.** Deputāti piekrituši uzņēmuma «Lattelekom» lūgumam demontēt taksofonu, kurš atradās Sutros, Uzvaras ielā 5. Taksofona uzturēšana uzņēmumam radīja zaudējumus.

Būvniecība – strauji augoša nozare laukos

Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka pēdējo gadu laikā valstī par straujāk augošo nozari kļuvusi būvniecība. Celtniecības darbi notiek visur – pilsētās, rajonu centros, ciematos un zemnieku saimniecībās. Kādas ir tendences Preiļu rajonā, «Novadnieks» lūdz pastāstīt Preiļu rajona pašvaldību apvienotās būvvaldes vadītāju ARTŪRU POPLAVSKI.

Lielākā būvvalde rajonā

Preiļu rajonā darbojas četras būvvaldes – Aglonas pagastā, Līvānu novadā un Preiļu novadā, bet lielākā ir Preiļu rajona pašvaldību apvienotā būvvalde, kurā apvienojušies seši Riebiņu novada pagasti, divi Vārkavas novada pagasti, Vārkavas, Pelēču, Sutru, Rudzātu un Saunas pagasts. Arī teritoriālā ziņā apvienotā būvvalde aptver Preiļu rajona lielāko daļu.

Iesniegumu skaits palielinās

Ja tiek salīdzināti nozarē paveiktie darbi pirms trim četriem gadiem, jūtams ievērojams pieaugums. Toreiz būvvalde gada laikā saņēma ap 70 iesniegumus. Šogad maija beigās bija saņemti jau 168 dažādi iesniegumi. Tas nozīmē, ka, saglabājoties līdzšinējiem tempiem, gada

beigās skaitļi sniegsies pāri trijiem simtiem.

Ar apjomīgajiem pienākumiem pagaidām tiek galā trīs būvvaldes darbinieki – tās vadītājs, speciālists un grāmatvede. Ja attīstība būs tikpat strauja, nākamgad pašvaldībām būvvaldes vajadzībām būs jāpiešķir lielāks finansējums, lai varētu algot vēl vienu darbinieku, secina A.Poplavskis.

Attīstību ietekmē Eiropas nauda

Par vienu no faktoriem, kas palielinājis celtniecības apjomus, būvvaldes vadītājs uzskata plašās iespējas saņemt Eiropas Savienības piešķirtos līdzekļus. Lielākais vairums klientu ir lauksaimnieki. Tiesa, vispirms ES fondu piešķirtais atbalsta maksājums piena fermu tehnoloģisko iekārtu iegādei zemnieku dzīvi ievērojami sarežģījis. Slaukšanas ierīces, piena vadi, dzesētāji nopirkti,

bet par piena telpu būvi, fermu rekonstrukciju un renovāciju projekti atbalstīti tikai tagad.

Tieši piena telpu būve, kā arī cūku un slaucamo govju novietņu rekonstrukcija un būvniecība ir galvenās lietas, kad saimniecību īpašnieki griežas pēc palīdzības būvvaldē. Dažādus saskaņojumus un atzinumus vēlas saņemt arī privātpersonas un firmas no Rīgas, kas Latgalē iegādājušies zemes platības skaistākajās vietās pie ūdeņiem un tagad vēlas tur būvēt atpūtas bāzes, viesu mājas un lielus tūristu kompleksus, kur būs dziļurbumi, komunikācijas. Ievērojamākais no šādiem objektiem ir zirgu stallu rekonstrukcija, izjādes laukumu ierīkošana un liela atpūtas kompleksa būvniecība Riebiņos.

Beidzot pienācis laiks, kad rajona laukos zemnieki ķeras arī pie jaunu personīgo dzīvojamu māju būves vai esošo ēku rekonstrukcijas un paplašināšanas. No jau minētajiem 168 iesniegumiem būvvaldē nepilns desmits šogad attiecas tieši uz dzīvojamu māju būvēšanu.

Apgūstamo līdzekļu un veicamo darbu apjoma ziņā lielākais objekts Preiļu rajona

pašvaldību apvienotās būvvaldes pārziņā esošajā teritorijā ir sporta halles būve Riebiņu novada Galēnos.

Ne visur būvējas vienlīdz aktīvi

Būvvaldes vadītājs atzīst, ka ne visās pašvaldībās celtniecība notiek vienlīdz strauji. Piemēram, no Pelēču, Sutru un Saunas pagasta iesniegumu ir visai maz. Vislielākās aktivitātes pēdējā laikā jūtamas Riebiņu novadā un Vārkavas novadā. Tas nozīmē, ka tur ir visdarbīgākie zemnieki un visstraujāk notiek attīstība.

Tiek novērota arī vēl kāda līdz šim nebijusi tendence. Turīgākās Rīgas firmas un uzņēmumi, kuriem pieejami līdzekļi, lauku rajonos meklē un vēlas iegādāties īpašumā brīvas pašvaldību zemes, kur būvēt lielus objektus, piemēram, tirdzniecības centrus. Taču šai lietai ir arī otra puse – lielu uzņēmumu ienākšana laukos ar laiku var radīt problēmas vietējiem mazaizņēmumiem un vidējiem uzņēmumiem. Tāpēc pašvaldībās jūtama pretestība.

L.Kirillova

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Paredzi uz priekšu!

Nacionālais biznesa katalogs "Visa Latvija" 2006/2007



Visa Latvija

Latvijā populārākais biznesa katalogs "Visa Latvija" uzsāk darbu pie informācijas atjaunošanas un papildināšanas.

www.visalattija.lv - vēl ērtāka un precīzāka meklēšana.

Trakumsērgas apkarošana Latvijā turpināsies vairākus gadus

Pagājušajā gadā Preiļu rajons bija pirmajā vietā valstī saslimšanas ar trakumsērgu skaita ziņā. Pavisam pērn gan pilsētās, gan lauku teritorijās tika konstatēti 45 šīs slimības gadījumi. Situācija ir ļoti nopietna arī šogad, jo līdz 25. maijam Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) Preiļu pārvaldē bija reģistrēti jau 20 trakumsērgas gadījumi.

Kā notiek trakumsērgas apkarošana, «Novadniekam» stāsta PVD Preiļu pārvaldes vecākā veterinārā inspektore Viņa Zārberga.

Ir pamats uztraukumam

Inspektore atzīst, ka ir nopietns pamats satraukumam, jo arvien biežāk trakumsērga skar mājdzīvniekus un produktīvos lopus. Tā, piemēram, pagājušā gada nogalē tika konstatēts ar trakumsērgu slimis jaunlops Pelēču pagastā. Līdzīgs gadījums bijis arī šogad martā, kad nobeidzās slima govys Rožkalnu pagastā. Bieži ar trakumsērgu saslimst suņi, šogad — jau divi gadījumi, kā arī kaķi. Reģistrētas divas nobeigušās stīrnas, jēnoti, seski, caunas, bet visvairāk — lapsas.

Šie skaitļi liecina, ka bīstamā slimība «nāk» arvien tuvāk cilvēkiem. V.Zārberga skaidro, ka par situācijas nopietnību ir informēti visi pašvaldībās strādājošie veterinārārsti, kuri, savukārt, brīdina iedzīvotājus izsargāties no brīesēm.

Aktivākiem jābūt medniekiem

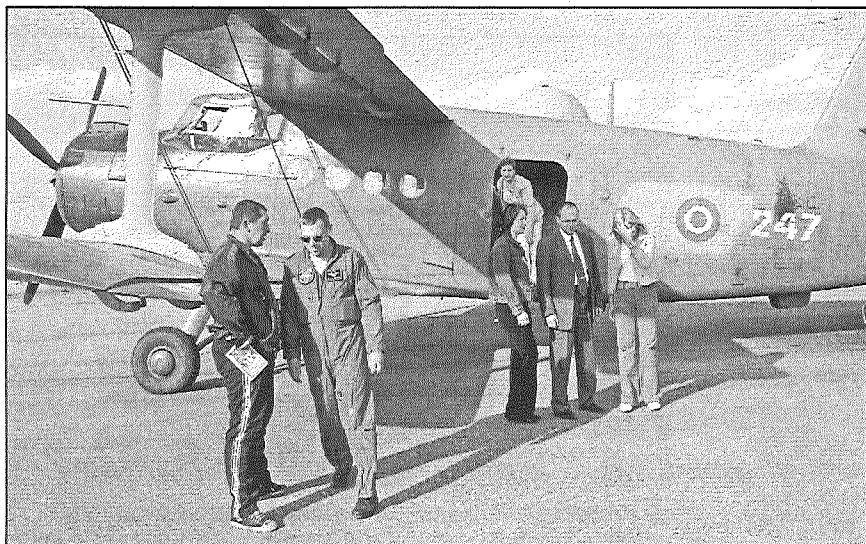
Lai gan trakumsērga ir sena un pietiekami labi izpētīta saslimšana, tikt galā ar to nav vienkārši. Ar vakcināciju vien slimību izskaust nevar, uzskata speciāliste. Nepieciešama daudz plašāka un rūpīgāka plēsīgo meža zvēru atšaušana. Var jau arī saprast mednieku kolektīvus, kuriem lapsu un jēnotu atšaušana jāveic, kā saka, sava prieka pēc un par saviem līdzekļiem. Municija ir dārga, jāmaksā par benzīnu, taču lapsu un jēnotu ādiņas nevienam nav vajadzīgas, jo kažokādas vairs nav modē.

Uzteicama ir to rajona pašvaldību deputātu rīcība, kuri pieņēmuši attiecīgus lēmumus un saviem medniekiem par katru nošauto plēsīgo meža zvēru samaksā kādu noteiktu summu. Tā rīkojas, piemēram, vairākos Riebiņu novada pagastos. Rezultāti ir jūtami, jo šogad saslimstība ar trakumsērgu tur samazinājusies.

Vakcinācija notika visā Latvijā

Lapsu un jēnotu vakcinācija tika uzsākta jau pirms trim gadiem, taču to veica tikai rajonos, kas atrodas Daugavas kreisajā krastā. Lai turpinātu trakumsērgas apkarošanu visā valstī, 19. aprīlī Pārtikas un veterinārā dienests, sadarbībā ar Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēkiem uzsāka un līdz 18. maijam turpināja trakumsērgas vakcīnu izvietojumu visos Latvijas rajonos. Šo procesu noteikti pamanīja arī Preiļu rajona pašvaldību iedzīvotāji, jo vakcīnu izvietojuma notika no lidaparāta AN-2 jeb tautā sauktās «annuškas».

Tā kā «apstrādājamā» teritorija bija ļoti liela, Kurzemē, Zemgalē, kā arī Daugavpils un Krāslavas rajona pašvaldībās, kas atrodas Daugavas kreisajā krastā, vakcīnas izvietojumu veica no diviem



● 1968. gadā ražotais AN-2, pretēji nezinātāju aizdomām, ir ļoti izturīgs lidaparāts. Orālās vakcinācijas procesa sākumā ar savu speciālistu darbu apstākļiem «annuškā» iepazīs arī Pārtikas veterinārā dienesta Veterinārās uzraudzības departamenta direktors Mareks Samohvalovs (attēlā otrais no labās), kā arī citi dienesta vadošie darbinieki.

Gaisa spēku helikopteriem. Latgalē un Vidzemē šis uzdevums tika veikts no jau minētajiem AN-2.

Astoņas stundas gaisā

V.Zārberga atzīst, ka materiālais un tehniskais nodrošinājums bijis ļoti labs. Vakcinācijai tika izmantotas divu veidu vakcīnas. Preiļu rajonā tika izmantota Čehijā ražotā vakcīna «Lysvulpen», kura bija iestrādāta zivju masas un parafīna maisījuma iekšpusē. Lapsas un jēnotu suņi, kas ir galvenie trakumsērgas izplatītāji, šādu ēsmu sajūt no liela attāluma. Jāpiebilst, ka visi Latvijā izmantotās vakcīnas krājumi tika uzglabāti Preiļu rajonā, jo pie mums kādā no uzņēmumiem esošajās saldējamās kamerās bija iespējams nodrošināt nepieciešamos uzglabāšanas apstākļus — temperatūrai jābūt minus 18 grādi pēc Celsija.

Lidaparāti gaisā pacēlās no Daugavpils un Rēzeknes lidlaukiem. — Piedalīties vakcīnu izlikšanā sākumā vēlējās daudzi, taču ne katrs ik dienas fiziski varēja izturēt divus četru stundu ilgus lidojumus, — stāsta speciāliste. — Pie tam visu laiku vajadzēja pa speciāli izveidotu atveri pēc noteikta laika intervāla mest vakcīnas gabaliņus. Atpūsties varējām tikai brīžos, kad lidaparāts lidoja pāri ūdeņiem vai blīvi apdzīvotām vietām.

«Pārklāts» viss rajons

Pilotu rīcībā bija ļoti precīzas kartes, kur teritorija sadalīta aptuveni 1-1,5 kilometrus platās joslās. Tāpēc Vijai Zārbergai Preiļu rajona teritoriju vairāku nedēļu laikā nācies šķērsot daudzas reizes.

Viena lidojuma, tas ir, četru stundu laikā speciālisti iztukvoja 25 vakcīnas kastes, kurā katrā bija 700 devas. Tā kā lapsām patīk klaiņot apdzīvotu vietu tuvumā, jo tā vieglāk atrast barību, vakcīnas tika izsviestas pēc iespējas tuvāk ciematiem un arī pilsētām, tajā skaitā arī Preiļu un Līvānu tuvumā. Tas bijis nepieciešams tādēļ, ka gan pērn, gan šogad abās pilsētās reģistrēti trakumsērgas gadījumi. Tomēr visvairāk slimība pašlaik skar Pelēču un Aglonas pagastu, Preiļu novada Aizkalnes pagastu un Riebiņu novada Rušonas pagastu.

Par to, ka notiek vakcinācija un kā rīkoties, ja brūnganais kubiciņš, kas mazāks par sērkočiņu kastīti, nokritis

māju tuvumā, rajona iedzīvotāji bija informēti.

Būs turpinājums

Vai pēc vispārējās vakcinācijas drīz būs jūtams uzlabojums? Uz šo jautājumu Viņa Zārberga atbildēja, ka orālā imunizācija noteikti būs jāturpina vēl vismaz četrus piecus gadus. — Patreiz trakumsērgas izplatība var pat palielināties, jo, apēdot vakcīnu, saslimt var tie dzīvnieki, kuri pagaidām ir tikai vīrusa pārnēsātāji. Tajā pat laikā veselie dzīvnieki iegūs imunitāti, — teic veterinārā inspektore.

L. Kirillova

Par medijamo dzīvnieku nodarīto zaudējumu apjoma noteikšanu

29. aprīlī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi nr. 334 «Noteikumi par metodiku, kādā nosaka materiālo zaudējumu apjomu, kurus lauksaimniecībai un mežsaimniecībai nodarījuši medijamie dzīvnieki».

Materiālo zaudējumu apjomu nosaka Valsts meža dienesta vai — nacionālo parku un dabas rezervātu teritorijā — attiecīgās administrācijas izveidota komisija, pamatojoties uz zemes īpašnieka (tiesiskā valdītāja) vai ganāmpulka īpašnieka (turētāja) iesniegumu zaudējumu kompensācijai par medijamo dzīvnieku nodarītajiem postījumiem lauksaimniecībai un mežsaimniecībai. Komisijai 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas ir jānosaka materiālo zaudējumu apjoms un šis aprēķins ir jāiesniedz iesnieguma iesniedzējam.

Augkopībai un mežsaimniecībai nodarīto materiālo zaudējumu apjomu nosaka platībā, kuru zemes īpašnieks ir iezīmējis dabā un uzmērījis.

Saskaņā ar Medību likumu komisijas darbā pieaicina cietušo, kam nodarīti zaudējumi, medību tiesību lietotāju un, ja nepieciešams, — Lauku atbalsta dienesta speciālistus.

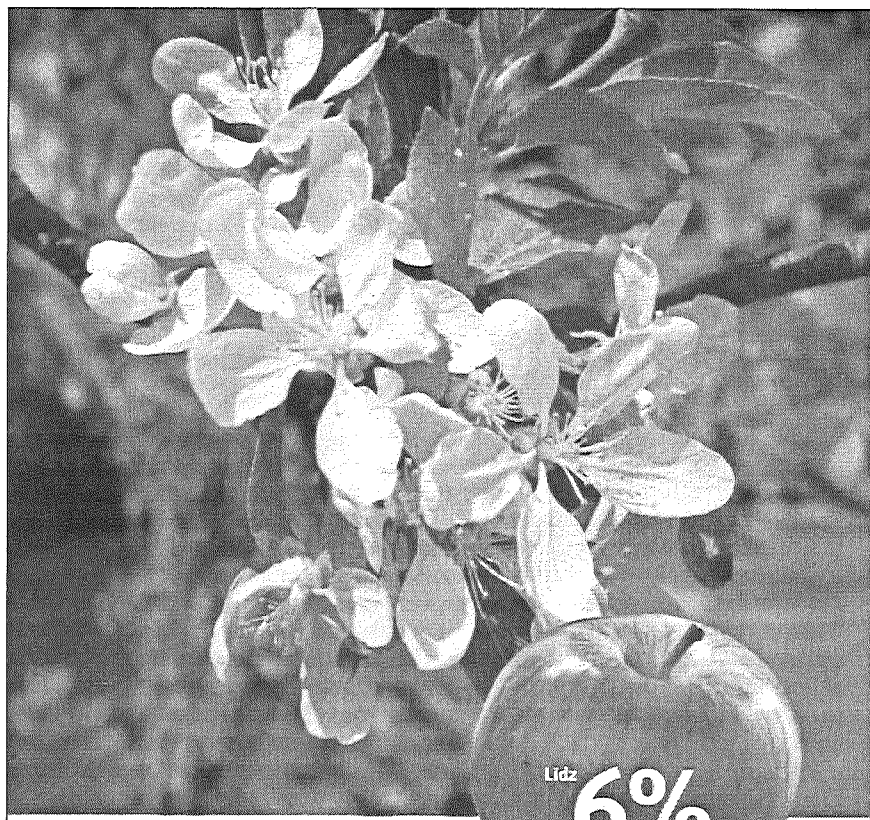
Par medijamo dzīvnieku nodarītajiem zaudējumiem ir atbildīgs medību tiesību lietotājs, ja ligumā par medību tiesību nodošanu nav paredzēts citādi.

Saskaņā ar Medību likumu medību tiesības ir tiesības zemes īpašniekam vai lietotājam savā zemes gabalā medīt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Medību tiesības zemes īpašnieks vai lietotājs var izmantot pats vai nodot citai personai. Medību tiesību lietotājs ir zemes īpašnieks vai lietotājs, kura īpašumā vai lietošanā esošajā zemes gabalā ietilpst Medību likumā noteiktajam prasībām atbilstošas medību platības, vai persona, kurai zemes īpašnieks vai lietotājs likumā noteiktajā kārtībā uz liguma pamata ir nodevis savas medību tiesības.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA



Raženi procenti!

Terminnoguldījums
Abele
Līdz 31. jūlijam

Hipotēku banka
Patiesi Tava.

Preiļi, Brīvības ielā 2, tālrunis 53 07062

PĒC PIEREDZES

Lēdurgas pagasta zemnieka kūti – 380 govīs

Firmas «Kesko Agro» rīkotas tradicionālās «Lopkopju lauku dienas» šogad 1. jūnijā tika rīkotas Limbažu rajona Lēdurgas pagastā. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu lauku konsultāciju biroja lopkopības speciāliste Zita Briška, pasākums bija plaši apmeklēts. Kopā pulcējās vairāk nekā 400 zemnieku no visiem valsts reģioniem. Latgali visplašāk pārstāvēja Preiļu rajona lopkopji, uz Lēdurgu bija aizbraukuši 20 piena lopkopības saimniecību īpašnieki un lopkopības speciālisti.

Jāpiebilst, ka aizpagājušajā gadā lopkopju lauku dienas risinājās Rēzeknes rajona Viļānos, bet pērn – Preiļu rajona Riebiņos.

Informatīvā semināra laikā pārsvarā tika runāts par šīs sezonas aktualitātēm un jaunumiem fermu būvniecībā, aprīkojumā. Zemnieki tika iepazīstināti ar to, kas jauns sagaidāms Eiropas fondu izmantošanas iespējās. Taču vislielāko interesi mūsu rajona zemniekos izraisīja Jura un Mārtiņa Gierkeni saimniecības apmeklējums, kur bija iespēja iepazīties ar Vidzemes reģionā lielāko slau-

camo govju fermu, kurā mit 380 piena devējas.

— Kā atzina paši saimnieki, vēl pirms gadiem pieciem viņiem nebija pat nojausmas, ka tiks sasniegti tik lieli ražošanas apjomi. Kad Gierkeni sāka nopietni pievērsties piena lopkopībai, kolhozu laikos būvētais komplekss bija visai sliktā stāvoklī, tāpēc daudz pūļu un naudas nācies ieguldīt, lai pussabrukusās kūtis izremontētu, — stāsta Z. Briška. — Pārlicinājāmie, ka arī tik lielā zemnieku saimniecībā gluži labi var iztikt bez dārgajiem importa būvmateriāliem. Kūtim palikušas tikai kādreizējās dzelzsbetona konstrukcijas, bet apdare izmantoti impregnēti deļi, kā arī citi Latvijā ražoti materiāli. Visi remontu un uzlabojumi, kuri vēl nav galā, prasījuši ievērojamus ieguldījumus – ap vienu miljonu latu. Pieprasīti arī Eiropas fondu līdzekļi. Uzbūvētas šķidro kūtsmēslu krātuves, iegādāta lopbarības sagatavošanas, kā arī augsnes apstrādes tehnika. Saimniecībā lielu uzmanību veltī zālāju atjaunošanai un kopšanai. Sienu gan gatavo maz, pārsvarā tikai mazajiem



● Preiļu rajona zemnieki – piena lopkopības saimniecību īpašnieki — «Lopkopju lauku dienās – 2006» Limbažu rajona Lēdurgas pagastā.

teliniem. Govis baro ar labas kvalitātes skābarību un skābsienu, ko liek bedrēs.

Tā kā fermā ieviesta nepiesietā govju turēšana, ierīkotas viegli paceļamas un nolaižamas ārsienas, kas dod iespēju dzīvniekiem visu laiku atrasties svaigā gaisā. Novietnēs ierīkota laba ventilācija. Lopi arī vasarā netiek dzīti ganībās, jo saimnieki uzskata, ka, ievērojot vienmērīgas barošanas iespējas un nenomokot dzīvnie-

kus ar tāliem pārgājieniem, daudz vienmērīgāki un augstāki ir izslaukumi. Dzīvnieki necieš arī no karstuma, knišļiem un citiem asinssūcējiem kukaiņiem.

Sākotnējais govju ganāmpulks gandrīz pilnībā nomainīts, pārsvarā ar melnraibajām govīm. Pēdējā gada laikā iepirkta 160 teles no Vācijas, no kurām lielāka daļa jau ir atnesusies. Fermas īpašnieks Juris Gierkens, kurš pēc profesijas ir veterinārārsts,

citu lopkopju uzmanību pievērsa faktam, ka, iegādājoties šķirnes teles, lielāka vēriba jāvēlta nevis pēc iespējas lieliskākai dzīvnieku ģenētikai, bet gan fiziskajam stāvoklim, eksterjera kvalitātei. Ciltsraksti ir laba lieta, bet, pārvietojot dzīvniekus un tādā veidā radot viņiem lielu stresu, ķermeņa kondīcija ir pat svarīgāka. Vajš dzīvnieks ceļu pārcietis grūtāk, arī atkopšanās laiks būs ilgāks un sarežģītāks.

Vēlais pavasaris iekavējis lopbarības sagatavošanu

Vēlais pavasaris un aukstais laiks maija beigās šogad ievērojami ietekmējis zāles augšanu un līdz ar to iekavējis arī lopbarības gatavošanas sākumu. Iepriekšējos gados centīgākie zemnieki jau maija beigās bija uzkrājuši pirmās skābarības tonnas. Šogad viņi bažīgi vēro zālāju laukus un lēš, ka tuvākajās dienās pie krājumu gatavošanas zīmai vēl netīks.

Kā skaidro Preiļu lauku konsultāciju biroja speciālisti, daudzās zemnieku saimniecībās ziemas kaīsalā gājušas bojā ievērojamas zālāju sējumu platības. Pārsvarā tas noticis tajās vietās, kur sēti

importa maisījumi, taču bojāti arī lauki, kur sētas Latvijā audzētu zālāju šķirņu sēklas.

Preiļu rajons ir viens no tiem Latgales reģiona rajoniem, kas iesaistījis lauku konsultāciju centra pļaušanas servisa projektā, kura gaitā regulāri tiek noņemti dažādu zālāju paraugi, lai izvērtētu zāles masu, vērtīgo vielu daudzumu tajā un ieteiktu zemniekiem optimālākos pļaušanas termiņus. Paraugi no vairākām konvencionāli apsaimniekotām platībām Saunas un Galēnu pagastā tiek ņemti divas reizes nedēļā. Secinājumi ir iepriecinoši — pē-

dējās nedēļas laikā zāles masa palielinājusies vairāk nekā trīs reizes.

Ja laiks kļūst siltāks un sausāks, gaidīt vairs nedrīkstēs – jāsāk lopbarības sagatavošana, jo zālāji var strauji pāraugt un zaudēt savu vērtību. Vispirms jānovāc stiebrzāļu lauki. Ja tie sāks stiebrēt un ziedēt, vērtīgo barības vielu daudzums sāks strauji samazināties. Pašreiz ņemtie lucernas un timotiņa paraugi (šonedēļ tiks pārbaudīti arī stiebrzāles) liecina, ka augu masa strauji pieaug, palielinās arī proteīna saturs.

Knišļu pulkus neprognozē, tomēr ir jāuzmanās

Šur tur Latgales rajonos jau esot manīti knišļi, kas pagājušajā gadā Latgales zemniekiem sagādāja pamatīgas problēmas, jo no kukaiņu kodumu radītās intoksikācijas gāja bojā vairāki simti produktīvo dzīvnieku.

Preiļu lauku konsultāciju biroja veterinārmedicīnas speciāliste Aina Golubeva, pēc viņas rīcībā esošās informācijas, šogad tik lielus knišļu uzbrukumus neprognozē, jo lielākā daļa izdēto oliņu ziemas sala un zemā ūdens līmeņa dēļ varētu būt gājusi bojā. Tomēr uz labu laimi palauties nevajadzētu, lopu īpašniekiem jābūt gataviem kukaiņus atbaidīt.

Svarīgākais uzdevums – sekot līdzi situācijai un jau laikus sākt izmantot dažādus veterinārajās aptiekās nopērkamos repelentus, kā arī vienkāršākos un lētākos tautas līdzekļus, piemēram, apstrādāt dzīvniekus ar eļļainiem šķidrumiem. Tā kā knišļi visvairāk izlido no rītiem un vakarpusē, šajā laikā dzīvniekus labāk nelaist ganībās, bet turēt novietnēs, kur kukaiņi netraucē.

Uzmanību! Neskaidribu gadījumos griezieties pēc palīdzības pie vietējiem veterinārārstiem.

VAAD INFORMĀCIJA

Augu aizsardzība jūnijā

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) speciālistu veiktajā lauka maršrutu monitoringā konstatēts, ka Preiļu rajona zemnieku saimniecībās kultūraugu attīstības stadijas, slimību un kaitēkļu izplatība ir atšķirīga.

Ziemāju laukos turpina izplatīties graudzāļu miltrasa, lapu pelēkplankumainība, dzeltenplankumainība, gredzenplankumainība. Galvenie augu aizsardzības pasākumi jāveic pēc karoglapas parādīšanās, jo svarīgi no slimībām pasargāt trīs augšējās lapas un vārpu. Ziemājiem ievērojamus ražas zudumus var nodarīt tripši. Tripšu ierobežošana nepieciešama, ja vidēji laukā uz viena auga ir 1-3 kaitēkļi. Tripšu apkarošanai jālieto sistēmas iedarbības insekticīdi. Jūnija sākumā lidos un

dēs olas pangodiņi.

Vasarāju labību sējumos inficēs lapu plankumainības. Miežu inficē tiklplankumainība, gredzenplankumainība. Ja jūnija sākumā laiks būs vēss un mitrs, iespējama stipra sakņu puvi, graudzāļu un miltrasas izplatība. Vasaras kviešus inficēs dzeltenplankumainība un pelēkplankumainība, bet auzas — brūnplankumainība. Šo slimību izplatības gadījumā labību laukos stiebrošanas stadijā var būt nepieciešams pirmais agrais smidzinājums ar fungicīdu. Jūnija sākumā jāpabeidz nezāļu ierobežošana. Vasarāju graudaugu sējumos postīgas var būt laputis un labību lapgrauži. Laputu ierobežošana ekonomiski atmaksājama, ja vidēji laukā ir invadēti katrs trešais augs.

Krustzieži. Ziemas rapša sējumiem kaitē krustziežu spidulis.

Ja mēneša sākumā pieturēsies silts, sauss laiks, vēlu sētos kāpostu, redisu, rutku sējumos turpinās apdraudēt krustziežu spradzī. Ja spradzī invadē katru trešo augu, smidzinājums jāveic ar kādu no kontaktiedarbības insekticīdiem. Kāpostu lauki jāpasargā arī no kāpostu mušas un cekulkožu bojājumiem. Bioloģiskajās saimniecībās vai mazdārziņos spradzī ierobežošana var izmantot pelnus, skuju miltus, tabakas putekļus. Rapša sējumos, birstot pirmajām ziedlapiņām, sāks izplatīties baltā puve. Sausplankumainības infekcija no lapām virzās uz stublāju. Krustziežu sakņu augoņi un kāpostu melnkāja vairāk izplatītas vietās, kur netiek ievērota augu maiņa vai ir skāba augsnes reakcija.

Kartupeļu stādījumos jūnija trešajā dekādē sāks izplatīties sausplankumainība un mēneša

beigās agro kartupeļu stādījumos iespējama kartupeļu lakstu puves (fitoforas) parādīšanās. Pirmos divus smidzinājumus jāveic ar sistēmas iedarbības fungicīdiem. Jūnijā būs kartupeļu lapgrauža bojājumi, tos jāierobežo, ja invadēti vairāk kā 5% ceru. Kartupeļu sēklaudzētājiem jāpasargā stādījumi no laputīm.

Liniem sausā siltā laikā kaitēs linu spradzī. Ja bojāts katrs trešais augs, jāveic smidzinājums ar insekticīdu.

Dīgstošo **burkānu** sējumos kaitēs burkānu lapu blusīgas. Īpaši jāuzmanās lauki, kas atrodas eglāudzū tuvumā, jo burkānu lapu blusīgas ziemo uz eglēm. Mēneša vidū sagaidāma burkānu mušas izlidošana. Mušas izlidošanas laikā jālieto ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi.

Sīpolu, ķiploku stādījumi jāuzmanā no sīpolu mušas un sīpolu

ziedmušas. Mēneša beigās stādījumos var parādīties neistā milt-rasa.

Ābeļu ziedēšanas beigās vēlams smidzinājums ar fungicīdu pret ābeļu kraupi, ieteicams pievienot insekticīdu pret ābolu zāglapseni. Ābeļu ziedu smecernieka apkarošana nav nepieciešama, jo ābeles zied intensīvi. Smecernieks palīdz kā ziedu jeb ražas retinātājs. Pret ābolu tinēju un pilādžu tiklodi parasti insekticīdu jāizmanto dažas nedēļas pēc ābeļu noziedēšanas.

Ķiršos pret ķiršu lapbiri, ķiršu kraupi, kauleņkoku pelēko puvi un citām sēnišu ierosinātām slimībām ieteicams izdarīt smidzinājumus ne vēlāk kā četras nedēļas pirms ražas vākšanas.

A.Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās
nodaļas vecākā eksperte
agronomijā

Gribat veselību? Vediet mājās kazu

Par kazu piena ārstnieciskajām īpašībām, kam piedēvē pat brīnumainas spējas, dzirdēts sen un daudz. Arī gaļa esot veselīga un garšīga. Un kur tad vēl īpašais siers, kas, pareizi pagatavots, kļūst par kārumu. Diemžēl Preiļu rajonā specializētu kazkopības saimniecību nav. Toties manīts, ka vairāk kļūst individuālo šo ragaiņu turētāju gan laukos, gan pilsētā nomalēs. Šī publikācija cerībā, ka kazu entuziastu kļūs vairāk, sagatavota, izmantojot dažādus Latvijas preses materiālus, kā arī interneta informāciju.

Kazas no labās un sliktās puses

Kā jebkuram dzīvniekam, arī kazām ir gan labās, gan sliktās īpašības. Vispirms – par labajām. Tā kā kazas ir nelielas, ja uzkāpj uz kājas, nesāp. Tā paša iemesla dēļ dzīvnieki nesablīvē ganību zemi. Kazām nav jāgādā daudz siena, tās ēd ne tikai zāli, bet arī krūmus. Barība ir ļoti daudzveidīga, tāpēc arī piens un gaļa ir vērtīgāki nekā tiem dzīvniekiem, kuru uzturs ir vienveidīgs. Kazas ar prieku apēd visas virtuves un dārza atliekas, kā arī izlietotās pirts slotas. Vienīgi jāatceras, ka kazām ļoti nepieciešama celuloze, un, ja saimniece kazu ziemā baro tikai ar maizi, miziņām un sienu, tad kaza pavasarī var arī nesagaidīt. Lietderīgi to uzcienāt ar veco Ziemassvētku eglīti, vētras aplauztajiem zariem vai iedot kādu krūmu vai koka balķīti, ko nomizot. Ganībās dzīvniekus var laist, tiklīdz nokūst sniegs. Bez tam ar šiem dzīvniekiem var sadraudzēties un iet pastaigāties.

Diemžēl kazas nograuz visu, kam tiek klāt, pat majrozītes un indīgos segļņus. Ap dārzēm un puķu dobēm jāuzceļ tāda sēta, lai kazlēni netiek klāt. Atcerieties, ka āži rieta laikā specifiski smako.

Barā valda matriarhāts

Kazas ir bara dzīvnieki, kur valda matriarhāts. Galvenās ir mātītes. Viņas savā starpā noskaidro vietu uz hierarhijas kāpnēm. Mātes tuvumā turas meitas, bet āži ir vientuļnieki. Viņi savā starpā izcīna kaujas par tiesībām uz lemnāko pļaviņu, jo domā, ka tur ir lielākas iespējas satikt kazas. Tāpēc āži tik varenī čurā bārdā, jo specifiskais aromāts ir kā gaisa skūpst kazām rieta laikā.

Parasti takas jaunajiem dzīvniekiem ierāda mātes. Bara gudrākie dzīvnieki būs tie, kas vienmēr ganāmpulku pārvedis mājās, pat tad, ja viņus izbiedēs kāds plēsējs. Ja barā vēl nav gudrā barveža, šo lomu uzņemieties paši, tikai sabāziet kabatās maizes garoziņas un dodieties pastaigā.

Jebkurš nekastrēts āzis ganām-



● Ir vērts zināt, ka skaista un vesela kaza ir kārna. Aptaukošanās liecina par vecumu vai nopietnām veselības problēmām.

pulkā rada spriedzi. It īpaši problēmas rodas rudenos – tie dzenā mātītes, novirza ganāmpulku no ierastajām takām. Uzmanieties, lai tuvumā nebūtu aunu, jo tie mēdz aplekt kazas, toties āži uz aitam nepretendē.

Jāgana pēc iespējas vairāk

Ganišana ir vislētākais kazu barošanas veids. Labākās ganības ir paugurainos un kalnainos apvidos ar bagātīgu un jauktu augu sastāvu. Mītri un pārplūduši lauki ganišanai nav labvēlīgi.

Pie viendabīgas zāles ganībām kazas pierod sliktāk. Turpretī lauku ēzas un ceļmalas ar dažādiem augiem kazām patīk jo sevišķi. Grauzot mizu, kazas spēj veikli pacelties uz pakājkājām. Tas jāņem vērā, ja ganišana notiek augļu dārzos, pie tam jaunu koku mizu kazas sevišķi ciena.

Barošanai var izmantot āboliņu, galegu, kukurūzu un saulespuķu zaļās daļas. Kazām var barot visas dārza nezāles, no kurām tās pašas izslāpēs gardākās – dadžus, vītenus un vārpātu.

Kazai, kuras dzīvsvars ir 50 līdz 60 kilogrami un piena izslaukums ap 800 litriem gadā, vajag 0,15 hektārus pļavu. Papildus jāparedz aptuveni 250 kilogramus spēkbarības, taču šo daudzumu var samazināt, ja izmanto tādus barības līdzekļus kā bietes, kartupeļi un burkāni.

Kazai dienā nepieciešami divi līdz 10 litri dzeramā ūdens, atkarībā no barības, ūdens saturs un izslaukuma. Ja ūdens apgāde ir nepietiekama, ātri samazinās barības uzņemšana. Atcerieties, ka ka-

zām patīk nedaudz uzsildīts ūdens.

Lai izsargātos no caurejas, kas rodas, strauji nomainot barību, pavasarī pirms kazu laišanas ganībās tās iepriekš jāpabaro ar piemēram, sienu vai arī jāļauj tām sākumā paganīties tikai vienu stundu.

Vai kazu piens ārstē?

Tā tik tiešām ir. Ārstnieciskos nolūkos kazu piens būtu jālieto slimniekiem ar bronhiālo astmu, tuberkulozi, kuņģa čūlu, kā arī žultspūšļa, ekzēmu, migrēnas un aizcietējumu gadījumos. Ir zināms, ka tas palīdz bezmiega un gremošanas trakta traucējumu novēršanā.

Pēdējā laikā daudzās attīstītās valstīs (ASV, Anglijā, Francijā, Vācijā, Beļģijā, Itālijā, Polijā) veido kūrortus un slimnīcas, kurās slimniekus sekmīgi atveseļo ar kazu piena palīdzību. Ir pat teiciens: ja ģimenē būtu divas kazas un piecas bišu saimes, tad cilvēki spētu nodzīvot 100 gadus.

Kazu pienā ir aptuveni 87 procenti ūdens, bet 13 procentus sausās substances veido tauki, olbaltumvielas, piena cukuri, minerālvielas, vitamīni un citas bioloģiski aktīvas vielas. Jaunpienā tauku saturs sasniedz pat 14 procentus, tauku lodītes ir ļoti sīkas, vienmērīgi sadalītas pienā, tādēļ ātri un vienmērīgi tiek sagremotas un uzsūktas.

Kazu piens atšķirībā no govju piena ir pilnīgi balts. Barībā esošais karotīns pārvēršas par A vitamīnu, un tā ir daudz vairāk nekā govju pienā. Cilvēki, kuriem ir alerģija pret govju pienu, ļoti labi

var lietot kazas pienu bez jebkādam alerģiskām sekām. Pie tam kazu piens ir bagāts ar kazeīnu un albumīnu, kas kuņģa sulas iedarbībā izgulsnējas vieglās pārslās. Organisms to uzņem kā mātes pienu un viegli pārstrādā un izmanto.

Kazu piena komponentiem – taukskābēm – ir gan augsta barojoša, gan medicīniska nozīme. Taukskābēm piemīt unikālas vielmaiņas īpašības, tās nodrošina enerģiju un tajā pašā laikā pazemina, ierobežo un izšķidina holesterīna nogulsnes. Omega-3 taukskābes ir neaizvietošanas un veicina sirds un asinsvadu veselību. Pienā esošajai kaprīnskābei piemīt uzbudinošas īpašības, tā labvēlīgi ietekmē bērnu, vecu un slimu cilvēku organismu.

Kazu pienā ir arī gandrīz visas aizvietojamās un neaizvietojamās aminoskābes. Vislielākā aminoskābju summa konstatēta tieši Latvijas vietējo kazu piena – 33,77 g/kg piena, Zānes šķirnes kazām – mazāk, tikai 27,39 g/kg piena.

No minerālvielām, kas ir kazu pienā, apmēram 0,5 procenti ir fosforskābes un kalcija savienojumi (govs pienā tikai aptuveni 0,3 procenti), kuri ir viegli izmantojami.

Pētījumi pierādījuši: ja nepieciešams, kazu pienu droši var uzglabāt sasaldētu, nezaudējot tā uzturvērtību.

Gardais siers – pašu mājās

Reiz senos laikos kāds ceļotājs ielējis pienu teļa glūmenīkā, bet vakarā tur atradis baltu recekli zaļganās sūkālās. Tā cilvēks sa-

prata, kā pagatavot sieru.

Tagad visā pasaulē kazas pienu izmanto sieru ražošanai. Šie sieri uzskatāmi par ekskluzīvu produktu un maksā dārgi, jo kaza dienā dod tikai 3-5 litrus piena.

No kazas piena gatavo svaigos, pusciertos, nogatavinātos jeb ciertos un pelējuma jeb zilos sirus.

Eiropā viens no populārākajiem ir «Fetas» siers, kura recepte nāk no Grieķijas. Šo sieru iztur sāļumā, tāpēc to izmanto ēdienos, kam sāļi nepievieno.

Kā kazas sieru pagatavot pašu mājās? Izrādās, ka tas nemaz nav pārlietu sarežģīti. Katlā ielej 3 litrus kazas piena un iemaisa 6 pilienus siera fermenta (pa 2 uz litru). Apmēram 25 minūtes karsē uz ļoti mazas uguns, laiku pa laikam apmaisot. Noceļ no uguns un gaida, kamēr izveidojas recekļi. Lai siera graudi būtu stingrāki, suliņas nolej, vēlreiz uzkarsē līdz +60 grādiem. Uzsildītās suliņas atlej atpakaļ katlā pie siera graudiem un samaisa.

Tad siera graudus caur sietiņu izkāš. Tos var ēst tūlīt pat kā biežpienu, bet procesu var turpināt un sagatavot cieta sieru. Šim nolūkam var ņemt 250 g krējuma plastmasas trauciņus, kam izgriez dibenu un sānos izdur caurumiņus. Trauciņus piepilda ar notecinātajiem siera graudiem un saliek uz paplātes. Paplāti uz laiku noliek ļauj, lai siera graudi pašpresētos atbrīvojot no liekā mitruma, kas notek pa izdurtajiem caurumiņiem malās.

Pēc tam siera graudiem pieber nedaudz sāls. Konusiņus saliek uz koka deliņa, pārsedz ar marli un noliek, lai tie izkalst. Ziemai tos var uzglabāt kokvilnas vai lina maisiņos. Pirms ēšanas cietā siera konusiņus sarīvē uz smalkās rīves, kaisa uz sviestmaizēm, pieber vārtiem makaroniem un citiem ēdieniem.

Noslēgumā – laba kaza jāizaudzē pašam

Labu kazu neviens tik viegli nepārdod, tāpēc tā jāizaudzē pašam. Jāsāk ar to, ka jebkuru kazu vajag aplecināt ar labu āzi. Nākamajam piena kazām jāļauj zīst pienu, cik jaudā. Kazlēna pirmajā vasarā nevajag žēlot arī spēkbarību, ir jācenšas panākt, lai lopiņš ātrāk aug. Ziemā dzimušās kazas jau augustā sāk meklēties, bet aplecināt gan nejadzētu, jo tad kazas augšana apstāsies, dzims vārgi kazlēni, arī tesmenis būs kā aītai.

Kazlēni dzimst pēc pieciem mēnešiem. Ja kazu lecināsiet augustā, kazlēni dzims janvārī. Ir novērots, ka vasarā un rudenī dzimušie kazlēni aug lēnāk nekā ziemas bērni.

Pašlaik uz Latviju tiek importēta Eiropas labāko šķirnes āžu sperma, tāpēc ikvienam saimniekam ir labas izredzes tikt pie skaistiem kazlēniem ar labiem ciltsrakstiem.

Sagatavoja L.Kirillova

SAIMNIECĪBĀ NODERĒS

Lai rudenī malkas šķūnis būtu pilns

Vecie ļaudis zina, ka patiesi laba malka plītij un sildāmkrāsniņai ir jāgādā ziemā. Taču gadās arī tā, ka pavasarī jau klāt, bet nākamajai apkures sezonai nav sagādāta ne pagale. Patiesībā nav ko uztraukties, jo malku iespējams gādāt arī vasarā. Galvenais – pagalēm pirms likšanas krāsns vai plīts mutē kārtīgi jāizžūst.

Krājumam kārtīgi jāizvējas

Tikko cirstu un dzīvības sulu pilnu koku šķīlas nav tas labākais kurināmais. Speciālisti saka, ka malkai jāsilidās saulītē un jābaida vējš vismaz pusgadu pirms kurināšanas. Citi apgalvo, ka šķīlas tā isti izžūst tikai gada laikā.

To, kā malku kraut, lai krājumam nesagāžas, var noskaidrot ar mēģinājumu un kļūdu metodi. Tomēr ir dažī ieteikumi: ja malkas šķūnim vai nojumei nav grīdas, ir vērts ziedot dažus dēļus vai kārtiņas, ko novieto paralēli novietnes dibensienai un kas veido līdzenu grēdas pamatu. Tad malkas apakšējais slānis nesapūs. Pirmā rinda kraujama dažus desmitus centimetrus no sienas, lai vei-

dojas slīpums pret vertikālo atbalstu. Šķīlas jākrauj vienmērīgi visā grēdas garumā, ik jaunu klēpi pamasējot, jo tad šķīlas stabili iegulsies. Ja nojumei nav sānu sienu, grēdas atbalstam noder ar stieplēm sajozti mietiņi vai listes tās galos.

Kāpēc malkai jābūt sausai

Skaidrs, ka slapja malka nedeg un dūmo. Vispirms uguns siltums ķeras pie pagalēs esošā siltuma uzsildīšanas un izvaicēšanas. Tas nozīmē, ka liela daļa enerģijas aiziet skurstenī.

Svaigas malkas siltuma zudumi var sasniegt pat 40 procentus. Parēķiniet, lai izvaicētu litru ūdens, nepieciešama 537 kcal liela enerģija. Cik litru ūdens vairāk būtu iespējams uzvarīt, vairākas stundas kurinot plīti ar sausu, nevis slapju malku, cik klēpju malkas ietaupītos?

Turklāt, kurinot mitru malku, arī izmeši ir kaitīgāki. No slapjas malkas var rasties arī tā sauktā skursteņa svišana. Uz skursteņa sienām nosēžas kondensāts, kas ar laiku sabojā ķieģeļus. Turklāt rodas vairāk nogulumu uz skursteņa sienām, kas pasliktina velk-



mi un ir arī ugunsnedroši. Bez tam sodrēji slukti vada siltumu.

Kas ir «stipra malka»

Jēdziens «stipra malka» sastopams jau folklorā. Cilvēki parasti kurina krāsni, ņemot vērā savu pieredzi, cik malkas kurtuvē jāliek. Ja, visu mūžu kurinot krāsni ar alkšņiem, tikpat daudz ozola šķīlu kurtuvē ieliek, tad krāsns var uzsprāgt. Ozolam ir lielāks blīvums un līdz ar to arī lielāka siltumatdeve. No parasti lietotajām malkas visvājākā ir alkšņa

malka. Tālāk seko bērzs, osis, ozols.

Kurtuve piekraujama ar pagalēm par aptuveni 2/3 tās augstuma. Svarīgi, lai starp pagalēm būtu spraugas, kur cirkulēt gaisam. Nav jēgas arī no pārāk garām un resnām šķīlām. Nevajadzētu krāsni stumt apaļus stumbeņus, tie ilgu laiku gruzdēs vien, jo ugunij nav, kur pieķerties.

Jo smalkākas pagales, jo lielāka degšanas virsma, līdz ar to iespējams iegūt straujāku uguni, toties malka ātrāk izdeg.

□□□

Plītij domātas pagales garumam nevajadzētu pārsniegt ārdu (restišu) garumu, bet šķērsriezuma izmēram – ap 6 cm.

Jo lielāks koksnes blīvums, jo lielāka siltuma atdeve.

Latvijā sensena un vēl šobaltdien lietota malkas mērvienība ir sters. 1 sters = 0,65 m³.

Pašlaik modernās skaidu briketes labāk izmantot apkurei, bet siltumu vienkāršāk dozēt ar malku.

Saisināti no «Māja»

RAJONA BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

Piedāvā jaunas programmas

Sekojoši līdzīgi pieprasījumi pēc jauniem piedāvājumiem bērnu brīvā laika saturīgai pavadīšanai, rajona bērnu un jauniešu centrs aicina uz nodarbībām papīra dizaina, dambretes pulciņā, «Šūsim zvēriņus», ritma deju pirmsskolas grupā. Šie pulciņi papildinājuši līdz šim jau zināmo un iecienīto nodarbību skaitu.

Gads noslēdzas ar koncertu

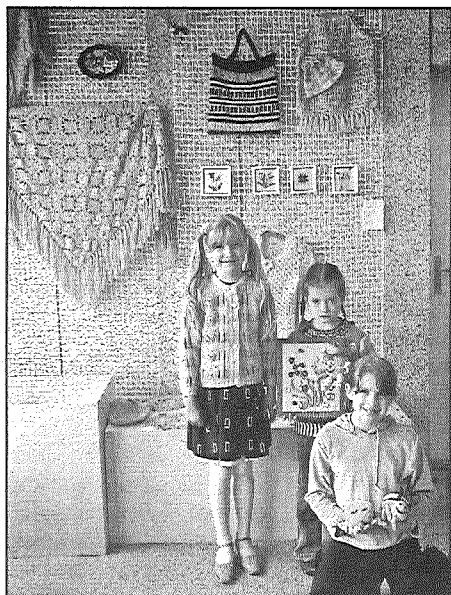
Mācību gads bērnu un jauniešu centrā noslēdzās ar audzēkņu koncertu «Pienēziedu laikā», kurā uzstājās ritma deju grupas «Elīze» visu trīs vecumu bērni (skolotāja Ilze Broka), popgrupas «Lāsītes» vecākā un jaunākā grupa, kā arī vokālā studija «Mazās lāsītes», vokālā grupa «Rasa» (Daina Erte).

Pirms došanās vasaras brīvlaikā notika arī bērnu, vecāku un pedagogu kopīga ekskursija.

Popgrupa «Lāsītes» bija ieguvusi tiesības pārstāvēt Latgali Stendē notiekošajā festivālā «Dziesmu bānītis».

Panākumi teātru skatē

Interesu izglītības jomā gads aizvadīts zem skolu teātru festivāla zīmes. No 28. līdz 30. jūnijam Daugavpilī notiks 3. Latvijas skolu teātru festivāls, kurā Preiļu rajonu pārstāvēs Galēnu pamatskolas 1. – 4. klašu teātra grupa, ko vada Elza Leimane, ar Ontona Matvejāna izrādī «Začeiša dzimšonsys dina». Galēnu jaunie teātra miļi atzīti par vienu no labākajiem Latgales kolektīviem reģiona skatē, kas šogad notika Preiļos. Sīvā konkurencē 15 skates dalībnieku vidū galēnieši saņēma lielāko punktu skaitu. Festivāla programma paredzēta daudzpusīga. Daugavpilī būs speciāls tramvajs ar leļļu teātri. Tajā braucot, bērni noklausīsies stāstījumu par pilsētu, kā arī varēs sekot līdzī leļļu izrādes varoņu gaitām.



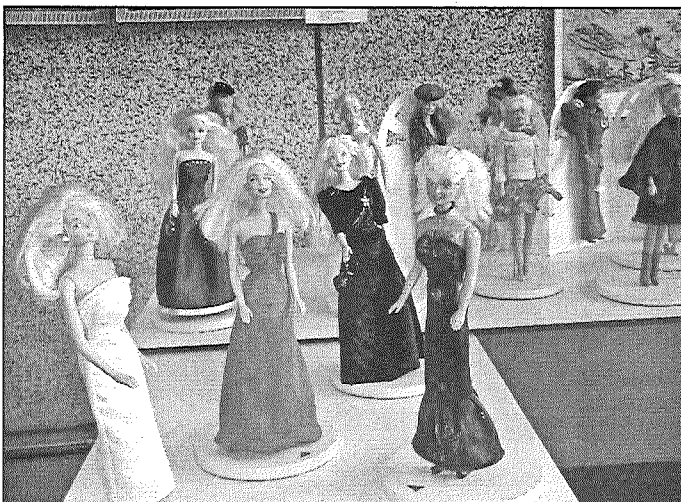
● Čaklās rokdarbnieces: Laura Kļaviņa (no kreisās), Darija Onufrijeva un Regīna Lavrenova pie saviem darbiem izstādē.

Nesen visi Latvijas skolu teātru rajonu koordinatori bija aicināti uz kopīgu semināru. Tajā piedalījās arī Preiļu rajona bērnu un jauniešu centra metodiķe Ilga Peiseniece, kas pēc atgriešanās «Novadniekam» stāstīja par atzinīgo novērtējumu Galēnu skolēnu teātrim.

Skolu teātra festivāla ietvaros J.Raiņa muzejā Berķenelē 29. jūnijā notiks arī skatuves runas konkursa «Zvirbulis 2006» fināls, kurā piedalīsies četri Latgales labākie daiļlasītāji. Divi no viņiem ir Preiļu rajona bērni: Aivis Muktupāvels un Raitis Stuburs.

Apkopos uzvarētāju uzvārdus

Šogad pirmo reizi tiks apkopoti visu to bērnu uzvārdi, kuri kļuvuši par uzvarētājiem bērnu un jauniešu centra rīkotajos



● Pulciņa «Bārbiju modes nams» audzēknes priekšplānā redzamajām lellēm pašuvušas tādus tērpus, kādi bija mugurā aktrīsēm Oskara balvas pasniegšanas ceremonijā. Lai neviens par to nešaubītos, salīdzināšanai pievienots laikraksts ar foto no ceremonijas. Foto: L.Rancāne

konkursos un skatēs, kā arī atzīti par labākajiem valsts mērogā. Šādas informācijas lapas ar nosaukumu «Pūces grāmata» tiks nosūtītas katrai skolai. Pašlaik tās tiek gatavotas. Mācību gada laikā dažādu pasākumu ir bijis daudz, saka centra direktore Aija Caune, tāpēc šāds apkopojums radīs labāku priekšstatu par tām skolām, kuru skolēni ar panākumiem piedalās arī interešu izglītībā. Līdz šim šādi rezultātu apkopojumi tika gatavoti atsevišķi pēc katra pasākuma.

Audzēkņu darbi izstādē

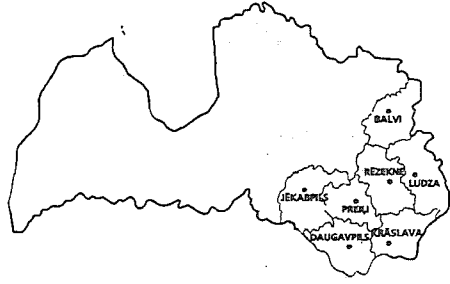
Mācību gada noslēgumā rajona bērnu un jauniešu centrā bija skatāma plaša lietišķo pulciņu un hobijsarbnīcu audzēkņu darbu izstāde. No septembra līdz maijam katram izdevies iemācīties kaut ko labu un derīgu, bet tie, kuri pulciņus apmeklēja jau vairākus gadus pēc kārtas, pārsteidz

ar sarežģītiem un rūpīgiem darbiem. Izstādes laikā pie saviem darbiem varēja satikt arī vienu otru rokdarbnieci ar izšuvumu vai tamborējumu rokā. Otrklasniece Laura Kļaviņa stāstīja, ka lielo plecu lakatu, kas tagad redzams izstādē, uzdāvinājusi māmiņai Mātes dienā. Lieki jautāt, vai mamma priecējās par tik jauku un ar mīlestību gatavotu dāvanu, kuru tamborējot pavadītas daudzas stundas divu ar pusi mēnešu garumā. Čaklā meitene izstādei sagatavojusi

arī vesti un tai krāsās pieskaņotu cepuri. Arī sešgadīgās Darijas Onufrijevas pirkstiņi naski vadīja adatu, ar krustdūrieniem veidojot krāsainu glezniņu. Mazā Darija ar rokdarbiem nodarbojas kopš trīs gadu vecuma. Šajā mākslā viņu ievada vecmāmiņa Natālija Onufrijeva, kas bērnu un jauniešu centrā vada pulciņu «Saimniecīte». Dažāda vecuma meitenes «Saimniecīte» ik gadus apgūst rokdarbu prasmi, mācās gatavot un skaisti klāt galdū. Arī Darijas darbi – pašgatavotas rotaslietas – skatāmi izstādē. No pulciņa un vadītājas pirmajās skolas brīvlaika dienās negribējas šķirties Regīnai Lavrenovai, kura, tāpat kā abas pārējās meitenes, darināja savu rokdarbiņu. Meitene šajā pulciņā darbojas pirmo gadu, bet tā laikā daudz ko iemācījusies. Izstādē bija skatāmas viņas gatavotās rotas lietas un šalle.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne.

KAIMINU RAJONOS



BALVU RAJONĀ

«Spieķi vējā» cer uz «Dzelzs pakaļu»

23. maijā pulksten 23.00 deviņi motokluba «Spieķi vējā» dalībnieki devās ceļā, lai diennakti ar motocikliem nobrauktu tūkstoš jūdzes jeb 1609 kilometrus. Vini šo uzdevumu izpildīja. Tagad jāgatavo dokumenti ASV Motokluba asociācijai «Iron Butt» titula «Dzelzs pakaļa» saņemšanai.

Motokluba «Spieķi vējā» dalībnieki pie benzintanka «Virši» sāka pulcēties jau 10. 00 vakarā, lai tieši 11.00 motociklu bākās pildītu degvielu, jo benzina čeki būs galvenais dokuments un pierādījums, ka pieveiktas tūkstoš jūdzes. Braucējus grūtajā ceļā pavada pierādās pārējie kluba biedri un atbalstītāji. Klubā šobrīd ir 17 dalībnieki no Gulbenes, Alūksnes un Balviem. Ceļā šoreiz devās deviņi – kluba prezidents Andis Grāvītis, Andris Kindzulis, Andris Vējiņš, Alvis Libers, Roberts Gazarovs, Juris Jasevičs, Ginta Runce un Sergejs Šurkins, kā arī klu-



● Kā pakaļas? — jautāja sagaidītāji, bet braucēji tikai smējās, jo pēc grūtā un garā ceļa sākumā nespēja pat atbildēt. Sagaidītāji bija sarūpējuši uzrakstus «1000 jūdzes – tas bij' nieks, «Spieķiem vējā» braukt ir prieks!» un «Jūs esat dzelzs pakaļas!» Ceļā piedzīvotās sajūtas visi pārsprieda pie vakariņu galdā. Tagad motokluba dalībnieki pretendē uz ASV Motokluba asociācijas titulu «Dzelzs pakaļa», kas iegūts par 1000 jūdžu veikšanu 24 stundās taisnā vai apļveida ceļa posmā. «Dzelzs pakaļa» ir viena no nominācijām, ko piešķir ASV Motokluba asociācija.

ba draugs Andris Bogdanovs. Ginta brauca uz viena motocikla ar Sergeju un šoreiz bija pasažie-

res lomā. «Plānojot maršrutu, konsultējot ar novadnieku un klubu draugu Valdi Kivkucānu. Cik

Mēģina slepus ievest septiņas ikonas

22. maijā Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālā iestāde nolēma piemērot 100 latu naudas sodu un preces konfiskāciju par kādas fiziskās personas administratīvo pārkāpumu, cenšoties ievest no Krievijas Federācijas Latvijas teritorijā septiņas svētbildes.

Noskaidrots, ka tie ir sakrālās glezniecības paraugi, kuru vērtība naudas izteiksmē ir aptuveni 1730 lati. Konfiscētās svētbildes tuvākajā laikā, iespējams, tiks nodotas kādam no Latgales muzejiem.

«Ludzas Zeme»

zinu, šobrīd Latvijā «Dzelzs pakaļas» tituls ir tikai kluba «Hermejs» braucējiem un Valdim,» saka «Spieķi vējā» prezidents un brauciena organizators Andis Grāvītis. Viņš rāda maršrutu, kurš ved pa trīs valstu – Latvijas, Lietuvas un Igaunijas – ceļiem: Balvi – Alūksne – Ape, Veru – Tartu – Kohtla Jarve – Rakvere – Paide – Pērnavā – Rīga – Liepāja – Palanga – Klaipēda – Kauņa – Ukmerģe – Utena – Daugavpils – Rēzekne – Balvi. Plānojot maršrutu, bija jāievēro prasība, lai ceļi nekrustojas, tiem jāiet taisni vai apļveidā.

«Ik pa laikam mainījāmies, un kolonnas vadību uzņēmās tas braucējs, kurš labāk zināja attiecīgo ceļa posmu. Braukt bija grūti, jo naktī traucēja migla, bet dienā vairākos ceļa posmos pūta brāzmais vējš. Arī lietus izmērēja. Jāsaka godīgi, tik stipri, ka stūre bija jātur no visa spēka. Uztraucāmies, vai varēsim iekļauties noteiktajā laikā, jo ātrums šajos posmos bija jāsamazina. Viegļāk braukt kļuva vienīgi Lietuvā, kad vējš pūta no aizmugures, un uz šosejas atļautais ātrums bija

130 kilometri stundā,» stāsta A. Grāvītis. Braucējiem nācās mērot garāku ceļa posmu nekā plānots, jo vairākās vietās remontēja ceļu. Arī benzina patēriņš pieauga, taču liels bija sagaidītāju prieks, kad «Spieķi vējā» bez starpgadījumiem otrās dienas vakarā pat stundu pirms noteiktā laika ieradās Balvos. Motociklu spidometri rādīja, ka nobraukti 1710 kilometri, laika limits ievērots, līdz ar to droši var teikt, ka mērķis ir sasniegts. Tagad atliek tikai dokumentu formēšana un sūtīšana uz ASV Motokluba asociāciju «Iron Butt», lai varētu saņemt titulu «Dzelzs pakaļa». Sertifikāts un atbilde jāgaida pāris mēnešus. «Nogurums pēc brauciena bija milzīgs, dažiem ceļā nāca miegs, kafijas pauzes varēja atļauties, tikai uzpildot benzīnu. Sāpēja kājas, citiem rokas, pirksti un mugura. Arī motocikli braucējiem bija dažādi – gan sporta, gan vairāk tūrisma piemēroti. Taču grūtības aizmirstas, un paliek tikai gandarijums,» saka A. Grāvītis.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpīlieši piedalījās oirmajā salsas festivālā

Salsa ir deja, ko Latīņamerikā prot dejot ikviens un nekautrējas to darīt pat uz ielas. Pēdējos gados to dejo arī Eiropā, jo daudzās valstīs izveidoti salsas klubi. Ne tik sen salsa kļuvusi populāra arī Latvijā, tādēļ šopavasari Ventspilī notika pirmās sacensības. Tajās piedalījās arī sporta deju kluba «Alianse» salsas šova grupu, kurā būs pārstāvēti Jēkabpils jaunie dejojāji.

— Sacensībās varēja vērot deju pāru finālu un solo priekšnesumus, kā arī divu Rīgas deju klubu šova grupu uzstāšanos. Skatītāji tika iepazīstināti ar atraktīvajām dejām, horeogrāfiskiem uzvedumiem un krāšņiem Latīņamerikas tērpiem. Vērojot šovus, sapratu, ka turpmākajos gados arī es pieņēmu savu sporta deju kluba «Alianse» salsas šova grupu, kurā būs pārstāvēti Jēkabpils jaunie dejojāji.

Otrajā festivāla dienā visi salsas fani, kas bija ieradusies no Rīgas, Jēkabpils un Viļņas, apmeklēja astoņu stundu nodarbības, kuras vadīja pieredzējuši salsas treneri – Migels Verdečija (Kuba, deju klubs «Baila baila») un Fairs Steds (Anglija, deju klubs «I love salsa»). Pēc mācībām relaksējamies nakts dejās, kurās piedalījās arī abi ārzemju dejojāji.

Interesējoties, kāpēc pieaugušie apmeklē salsas kursus, vairā-

ki rīdzinieki teica: «Lai sagrautu komunikācijā trūkuma barjeru, jo šī deja lieliski ceļ pašapziņu.» Kā ilggadēja deju treneris varu teikt, ka ar dejas starpniecību var izteikt daudz dziļi personisku emociju. Salsā kā pašsaprotams tiek akcentēts tas, kas aiz deju zāles durvīm liktos klaji nepiedienīgs. Deja aizmēž tradicionālās intimitātes barjeras, starp vīrieti un sievieti paplašina publisko dzīvotelpu. Dzīvi tā padara daudzkrāsaināku un harmoniskāku.

Jēkabpīli atvērts pirmais interneta veikals

Aprīlī darbu sācis pirmais interneta veikals «digitalcity.lv», kurā nopērkama biroju un datortehnikas. SIA «Sevans» valdes loceklis Māris Ziemelis par šādu soli izšķīries tāpēc, ka e-komercija ar katru gadu vērsas plašumā.

«Sevans» ir praktiski vienīgais uzņēmums no tiem daudzajiem Jēkabpils datoru tirgotājiem, kas pats tos arī komplektē. No lielākajiem pasūtītājiem pēdējā laikā šī firma ar savu tehniku nodrošinājusi gan robežsardzi, gan policiju, gan Rēzeknes domi. Pašlaik firmā strādā ap 30 darbinieku. Pērn uzņēmuma apgrozījums bija ap 700 000 latu, bet šogad tas tiek plānots vairāk nekā viena miliona latu apmērā.

Lielākie un pelnošākie interneta veikali Latvijā esot vien kādi 10, Jēkabpīli pagaidām nebija neviena. Patiesībā interneta veikali ir virtuāli veidojumi. Elek-

troniskā iepirkšanās norisinās vienkārši un ērti. Visi kontakti darba laikā tiek saņemti birojā, kur operators izvēlētas preces nodod kurjerpasta kompānijai, kas to tālāk piegādā klientam. Pasūtījuma izpilde jāgaida ne ilgāk par divām dienām.

Tā kā uzņēmējam nav jā rūpējas par tirgotavas telpām, to apsildīšanu, uzkopšanu un apgaismošanu, tad samazinās izmaksas un uz to rēķina interneta veikalā preces parasti ir lētākas nekā parastajā veikalā. Pircējam ir iespējams ne vien precī aplūkot un lēnām, nesteidzoties iepazīties tik ilgi, cik vien gribas, un tad, kad ir ērti. Pircējs, pētot piedāvājumu, var arī uzdot jautājumus veikala darbiniekam. «Digitalcity» jautājumus var uzdot telefoniski ar programmas «Skype» starpniecību, ar elektroniskā pasta vēstuli vai zvanot pa tālruni. Bez tam interneta veikalos notiek akcijas, kad preces tiek piedāvātas par zemākām cenām, bet sortiments tajos ir daudz plašāks. Tāpat kā jebkurā veikalā, arī šajā ir plašas lizinga iespējas.

«Medicīna ir amats, zinātne un māksla»

Profesora Paula Stradiņa 110 gadu atcerei veltītais pasākums Viesītes iesākās ar veltījuma zīmes atklāšanu XX gadsimta Viesītes mediķiem un slimnīcai. Tā ir pūce, kas seno grieķu izpratnē simbolizē gudrību. Veltījumu veidojuši pazīstamie koktēlnieki Aigars



● Veltījuma zīmes atklāšanā piedalījās (no kreisās) Viesītes domes priekšsēdētājs Jānis Dimitrijevs, akadēmiķis Jānis Stradiņš un Stradiņu dzimtas pārstāvis, sporta meistars Jānis Vitomskis.

un Ivars Rūrāni.

Veltījuma zīme atklāta vietā, kur 1925. gadā tika uzcelta vienstāva koka ēka – doktorāts Paulam Stradiņam. Būvprojektu šai celtnī par saviem līdzekļiem pasūtīja viņa tēvs, jo viņš vēlējās, lai Pauls strādātu par ārstu Viesītē.

«Aiviekstes lakstīgala» dziedās Vīnē

Jēkabpils Arvīda Žilinska mūzikas skolas audzēknis Jānis Purenš zēnu vokālistu konkursā «Aiviekstes lakstīgala 2006» iegu-

va visaugstāko punktu skaitu un kļuva par uzvarētāju.

Jāņa skolotāja Anita Cinkmane stāsta, ka vasaras vidū abi izmantos konkursā iegūto balvu – aviosabiedrības «Air Baltic» piešķirto ceļazīmi divām personām braucienam uz kādu no Eiropas galvaspilsētām. Tā būs Vīne. Tā kā skolotāja dzied daudz nacionālajā kamerkorī, kam mēģinājumi notiek Austrijā, ar šo kori kopā varētu koncertēt arī Jānis. Tā kā Jānim ir pietiekoši plašs reperuārs, tiks izmantota arī piedāvātā iespēja ierakstīt disku.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Izskata koncepciju par izmaiņām nosacītās notiesāšanas piemērošanā

Valdības komiteja izskatīja Tieslietu ministrijas sagatavoto koncepcijas projektu par izmaiņām nosacītās notiesāšanas piemērošanā, «Novadnieku» informē Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas vietniece Vineta Sprugaine.

Pašlaik pastāv iespēja noziedzīgajā nodarījumā vainīgajai personai sodu piemērot nosacīti par jebkuru noziedzīgu nodarījumu uz jebkuru soda ilgumu, nosakot pārbaudes laiku no sešiem mēnešiem līdz trim gadiem neatkarīgi no pamatsoda smaguma. Likums ļauj nosacīto sodu piemērot pat tad, ja persona izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus vai bijusi iepriekš sodīta ar brīvības atņemšanu.

Piemēram, pēc Tiesu administrācijas datiem laikā no 2003. gada līdz 2004. gadam tiesas nosacītu notiesāšanu piemērojušas par kriminālpārkāpumiem, mazāk smagiem noziegumiem, smagiem noziegumiem un sevišķi sma-

giem noziegumiem. Šajā laikposmā par smagiem noziegumiem nosacīta notiesāšana piemērota 723 personām, savukārt par sevišķi smagiem noziegumiem – četrām personām. Arī pēc Krimināllikuma 116. panta (slepkavība) 2003. gadā četriem no 76 notiesātājiem sods piespriests nosacīti. Tāpat Tiesu administrācijas statistikas dati vēsta, ka no 2003. gada līdz 2004. gadam lielākajai daļai notiesāto tika piemērota nosacīta notiesāšana – brīvības atņemšanas sods piespriests kopumā 11 889 personām, bet nosacīta notiesāšana – 14 919 personām.

Koncepcijas autori uzskata, ka tādējādi ne vienmēr tiek panākts Krimināllikumā minētais soda mērķis – vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Izveidojušās situācijas risināšanai koncepcijā tiek piedāvāti divi varianti – saglabāt esošo sistē-

mu, kad par nosacītā soda piemērošanu pilnībā ir atbildīga tiesa, vai precizēt nosacītā soda piemērošanas regulējumu Krimināllikumā, lai nebūtu iespējams sodu piemērot nosacīti par jebkuru noziedzīgu nodarījumu uz jebkuru soda ilgumu. Koncepcijas projekta otrā varianta īstenošanai būs nepieciešams veikt grozījumus Krimināllikumā.

Izvēloties koncepcijas otro variantu, būs jālemj arī par nosacītās notiesāšanas piemērošanas ierobežošanu atkarībā no soda ilguma, papildu pienākumiem un pārbaudes laiku, gadījumiem, kad nav iespējama nosacīta notiesāšana, brīvības atņemšanas sodam alternatīvo sodu nosacītās piemērošanas izslēgšanu un soda dalītu izciešanu, kā arī vieglāka soda noteikšanu nekā likumā paredzētais sods un soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, teikts koncepcijas projekta kopsavilkumā.

Koncepcija jāapstiprina valdībai.

AKCIJA

Atgādinām — turpinās akcija «Neriskē! Piesprādzē!»

Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemtas rotaļlietas. Policijas darbinieki ar Bruņnesi Robiju gan nespēlēsies paši, bet dāvinās tiem mazuļiem, kuru vecāki būs ievērojuši bērnu pārvadāšanas noteikumus, informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē Ināra Mazuļčika.

Atgādinām, ka 25. maijā sākas un līdz 18. jūnijam turpināsies jauna ceļu satiksmes drošības kampaņa «Neriskē! Piesprādzē!», kuru rīko Ceļu satiksmes drošības direkcija sadarbībā ar Valsts policiju. Kampaņas mērķis ir palielināt drošības jostu lietotāju skaitu un samazināt satiksmes

negadījumus ievainoto un bojā gājušo bērnu skaitu. Kampaņas galvenā auditorija ir bērni vecumā no četriem līdz astoņiem gadiem. Katrs bērns, kas būs piesprādzēts vai sēdēs speciālajā bērnu sēdekliņā, saņems rotaļlietu – bruņnesi Robiju.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes no 8. līdz 29. jūnijam

DATUMS	LIETAS DALĪBNIEKI	BŪTĪBA
8. jūnijā pulksten 10.00	Valērijs Drugoveiko	KL 260.(2) – izraisīja avāriju
12. jūnijā pulksten 10.00	Romans Vežauskas	KL 175.(3), 231.(2) – svešas kustamas mantas slepena nolaupīšana, huligānisms
12. jūnijā pulksten 14.30	Jurijs Indrins	KL 185.(1) – svešas mantas tiša bojāšana
13. jūnijā pulksten 10.00	Gundars Stupāns	KL 279.(1) – patvaļīgi izdarīja darbības, kuru tiesiskumu apstrīd cita persona un kuru rezultātā personai nodarīts būtisks kaitējums
15. jūnijā pulksten 10.00	Jānis Dzerkalis	KL 185.(1) – svešas mantas tiša bojāšana
19. jūnijā pulksten 10.00	Ilze Kaša	KL 260.(1) – izraisīja satiksmes negadījumu, nodarot cietušajiem miesas bojājumus ar veselības traucējumu
21. jūnijā pulksten 10.00	Vladislavs Kuzmins	KL 175.(1) – svešas kustamas mantas nolaupīšana
26. jūnijā pulksten 10.00	Evija Zimba, Diāna Zorkina	KL 231.(2) – huligānisms
27. jūnijā pulksten 10.00	Igors Fedorovs	KL 175.(4) – izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu lielā apmērā
29. jūnijā pulksten 10.00	Ivans Beļusovs	KL 126.(1) – nodarīja miesas bojājumus cietušajai

POLICIJAS ZIŅAS

No 28. maija līdz 4. jūnijam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 40 iesniegumi, tajā skaitā četri iesniegumi par notikušiem ceļu satiksmes negadījumiem, 11 – par huligāniskām darbībām, septiņi – par ģimenes skandāliem un deviņi – par notikušām zādzībām.

Livānu novadā zogs telefonus un vistas

29. maijā Livānos kādai 49 gadus vecai sievietei no dzīvojamās mājas, kas atrodas Smilšu ielā, nozagts mobilais telefons. Par notikušo zādzību ierosināts kriminālprocess.

Tajā pašā dienā saņemts iesniegums no Livānu novada Turku pagasta. Tur, izņemot loga stiklu, zagļi iekļuvuši kūti un aiznesuši septiņas saimniecei piederošas vistas.

Preiļos «aptirīta» automašīna

29. maijā Preiļos no automašīnas Ford Transit, kas atradās Krāslavas ielā, nozagti auto vadītājam piederošie dokumenti un dažādas mantas.

Zagļi uzdarbojas arī Riebiņu novadā

31. maijā Riebiņu novada Silajāņu pagastā no kādam vietējam iedzīvotājam piederošās fermas nozagts elektromotors, reduktors un transportieris. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

1. jūnijā Riebiņu novada Galēnu pagastā konstatēts, ka uzlauzta kādai iedzīvotājam piederošās kalts durvis un nozagti 43 elek-

tromotori, kā arī transportiera lenta 10 metru garumā. Īpašniecei nodarīts materiālais zaudējums 3000 latu apmērā.

2. jūnijā Stabulnieku pagastā zagļi, uzlauzot durvis, paņēmuši kādam iedzīvotājam piederošo viriešu velosipēdu un atslēgas. Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Smakojoša «dāvana» uz tūruma

30. maijā policijā ar iesniegumu griežas kāds Riebiņu novada Rušonas pagasta iedzīvotājs. Viņš bija atklājis, ka izbraukāts viņam piederošais tūrums un zālē izlieti kanalizācijas atkritumi.

Pieķerts braucam dzērumā

2. jūnijā ceļa Rožupe – Varaklāni 9. kilometrā policija apturēja automašīnas CITROEN XSARA vadītāju. Konsatēts, ka viņš bijis alkohola reibumā un braucis bez vadītāja apliecības.

Sadega auto ar visu kravu

3. jūnijā nelaime notika kādam Lietuvas pilsonim. Aizdegās un sadega viņam piederošā automašīna Mercedes Benz, auto piekabe un krava.

Nodega pirts

4. jūnijā pagaidām nenoskaidrotos apstākļos nodega kādai Aglonas pagasta iedzīvotājam piederošā pirts. Īpašniecei nodarīts materiālais zaudējums 2530 latu apmērā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ceļu satiksmes drošība Latvijā uzlabojas

Ceļu satiksmes drošības ziņā situācija Latvijā pēdējo gadu laikā ievērojami uzlabojusies. Sevišķi straujās uzlabojums bijis pērn. Latvija ir pievienojusies Veronas deklarācijai, kas nozīmē apņemšanos līdz 2010. gadam samazināt bojā gājušo skaitu uz pusi.

Pirmie rezultāti

* Kopumā Latvijā pērn bija reģistrēti 442 bojā gājušie. Tas ir vismazākais rādītājs kopš 1970. gada, kad sāka apkopot statistikas datus. Piemēram, 1991. gadā negadījumos gājuši bojā 923 cilvēki, bet 2001. gadā – 558.

* Samazinājies arī ceļu satiksmes negadījumu ar cietušajiem un ievainotajiem skaits. Tajā pašā laikā pēdējos desmit gados reģistrēto transportlīdzekļu skaits valstī pieaudzis divas reizes, bet transportlīdzekļu vadītāju skaits – 1,4 reizes. Jāatzīst, ka ceļu kvalitatīvais stāvoklis turpina pasliktināties, jo pieaug arī slodze uz autoceļiem.

Pozitīvās tendences skaitļos

* Pērn par 12,1% — no 5081 (2004. gadā) līdz 4466 (2005. gadā) — samazinājies ceļu satiksmes negadījumu ar cietušajiem skaits.

* Par 12,7% no 6416 (2004. gadā) līdz 5600 (2005. gadā) samazinājies negadījumos ievainoto skaits.

* Par 5,9% — no 374 (2004. gadā) līdz 352 (2005. gadā) — samazinājies negadījumos cietušo velosipēdistu skaits.

* Par 12,2% — no 197 (2004. gadā) līdz 173 (2005. gadā) — samazinājies bojā gājušo gājēju skaits, bet par 10,9% — ievainoto gājēju skaits.

* Par 10,2% — no 655 (2004. gadā) līdz 588 (2005. gadā) — samazinājies cietušo bērnu vecumā līdz 14 gadiem skaits.

* Par 13,6% — no 633 (2004. gadā) līdz 547 (2005. gadā) — samazinājies vadītāju alkohola reibumā izraisīto negadījumu ar cietušajiem skaits.

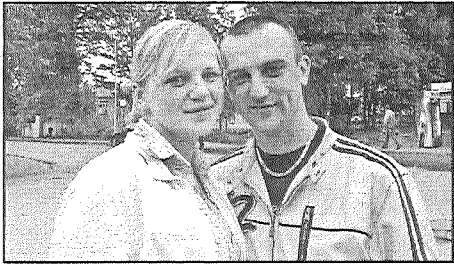
* Samazinājies bojā gājušo motociklu vadītāju skaits — no 19 (2004. gadā) līdz astoņiem (2005. gadā).

Sagatavots pēc CSDD informācijas

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

5. JŪNIJS – STARPTAUTISKĀ VIDES AIZSARDZĪBAS DIENA

Kas jādara, lai aizsargātu vidi?



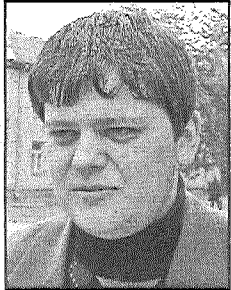
Maigonis Tučs un Marina Sergejeva no Rēzeknes:

— Cilvēki stipri piesārņo vidi. Ceļu malas pilnas ar atkritumiem. Rēzeknē uzstādīti atsevišķi konteineri lietoto bateriju, kas ir videi kaitīgas, savākšanai, bet ne visi tos izmanto.

Bērni izmētā saldumu papirus, pieaugušie izmet atkritumus pa automašīnu logiem. Laukos jāierīko legālas izgāztuves, jo, piemēram, mūspusē iedzīvotāji atkritumus aizved uz tuvējo grants karjeru. Piesārņota arī Baltijas jūra, kur no kara laikiem glabājas ķīmiskās vielas.

Zigmārs Erts, pašvaldības darbinieks Preiļos:

— Latvijas vide tomēr nav tik piesārņota kā citās Eiropas valstīs, kur vairāk attīstīta rūpniecība. Ikviens ir atbildīgs par to, lai atkritumi nonāktu tiem paredzētajās vietās, nevis vidē.



Sadzīves atkritumus pirms izmešanas vajag arī sašķirot. Daudzi laucinieki uzskata par ierastu lietu atkritumus vest uz tuvāko mežmalu vai izmest ceļmalās. Pašvaldībā jāveic plašāks organizatoriskais darbs, lai atrisinātu jautājumu par atkritumu ērtu savākšanu un izvešanu.

Oskars Vaiša, Dagdas iedzīvotājs:

— Vide ir samērā piesārņota, visvairāk – zeme, meži un ūdeņi. Lauku iedzīvotājiem nav, kur likt savus atkritumus, tāpēc tie nonāk mežos, grāvjos, ceļmalās.



Olga Točilkina, Preiļu iedzīvotāja:

— Paskatieties, kas darās mūsu dzīvojamajā kvartālā Mehanizatoru ielā. Garāžu teritorija, upīte, tiltiņa apkārtnē pilna ar sadzīves atkritumiem. Cilvēki kļuvuši tik slinki, ka nevar maisu ar atkritumiem aiznest līdz konteineriem, nomet, kur pagadās. Bet lauku viensētu iedzīvotājiem cita problēma, jo atkritumu izvešana nav organizēta, un viņiem nav, kur tos likt. Pagastos atkritumu savākšanu organizē tikai centrā.



Vija Brūvere no Stabulnieku pagasta:

— Daba ir piegādāta. Iedzīvotāji atkritumus ved uz mežu, izmet uz akmeņu krāumiem. Mūspusē pašvaldība iedzīvotājiem piedāvāja maisus atkritumu savākšanai, bet ne katram šāds pakalpojums ir pa kabatai. Arī mums iznāk lētāk savus atkritumus dedzināt. Uzskatu, ka tādejādi nodarām pāri videi, jo degošas plastmasas dūmi ir indīgi. Mēs salasām un sadedzinām arī tās PET pudeles, kas piemērotas ceļmalā gar mūsu zemi. Atkritumu šāvākšana būtu jāorganizē pēc iespējas lētāka, piesaistot līdzekļus no vides fondiem.



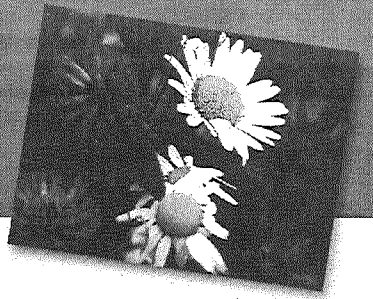
Vide tiek piesārņota arī ar dažādām ķīmikālijām. Bez tām savā saimniecībā neiztiek arī dažs tā sauktais bioloģiskais zemnieks, paslepšus gan miglojot sējumus, gan paberot minerālo mēslojumu.

L.Rancāne

Foto: A.Stejanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Ņem augstākus procentus ar Līgo depozītu!



No 22. maija līdz 30. jūnijam paaugstinātas peļņas procentu likmes privātpersonu noguldījumiem Hansabankā!

Īpašie piedāvājumi:

- algas konta atvēršana un Telefonbankas pieslēgums bez maksas,
- VISA Electron norēķinu karte bez izsniegšanas maksas.

Kartes izsniegšana bez maksas attiecas uz kartes lietošanas 1. gadu.

Hansabanka

INSERVISS GROUP
PREČES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

% SKAIDĀS!
TRAKI LĒTO KREDĪTU DIENAS!

Tikai no 5.-22. jūnijam

Preiļi, Brīvības iela 2, tālr. 53 81125

ĪRĒJAM VAI PĒRKAM TĒLPAS
veikalam Līvānos.
Tālr. 9296724, 9105566.

PIEDĀVĀ DARBU
VIESMĪLIM Preiļos.
Tālr. 6162790.

Abonē
«NOVADNIEKU»
VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās, redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, vai internetā www.novadnieks.lv
no JEBKURAS mēneša dienas un ņem laikraksta nākamo numuru.

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Ziemeļīrijā.
Dažādās specialitātēs (var bez angļu valodas zināšanām).
Droši, ātri, nav dārgi.
SIA «Regus». Licence nr. 63.
Tālr. Rīgā 7226607, Jēkabpilī 5223555, mob. tālr. 8824406.

Astropsiholoģiskais centrs «ORIONS» piedāvā horoskopus: individuālos, partnerattiecību, biznesa, profesijas izvēles; psiholoģiskās konsultācijas.
Lūdzam iepriekš pierakstīties pa tālr. 6083332.

PĒRK lauksaimniecībā izmantojamo zemi.
Tālr. 6613932.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija» piedāvā: aizņēmumi pensionāriem bez ķīlas 50-500 Ls līdz 2 gadiem, pastāvīgiem klientiem atlaides!
Preiļi, Raiņa bulv. 13-300. kab., Līvāni (otrdienās, slimnīcas 2. st.). Tālr. 5324164, 8345847.

ĢIMNĀZISTU uzņemšana **PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJĀ** š. g. 9. un 12. jūnijā.
Iestājpārbaudījumi 13. jūnijā.
Sīkāka informācija pa tālruni 5321663 vai PVĢ mājas lapā:
<http://www.pvg.edu.lv/>

VIĻĀNU 41. ARODVĪDUSSKOLA
2006./2007. m. g.

uzņems izglītojamās izglītības programmās:
- ar pamatskolas izglītību (mācību ilgums 4 gadi, iegūstot 3. profesionālās kvalifikācijas līmeni)
✓ **ENERĢĒTIKA** – kvalifikācija – elektrikis
✓ **ŠŪTO IZSTRĀDĀJUMU RAŽOŠANAS TEHNOLOĢIJA** – kvalifikācija – tērpu stila speciālists
✓ **KOMERCZINĪBAS** – kvalifikācija – mazumtirdzniecības komercdarbinieks
✓ **AUTOTRANSPORTS** – kvalifikācija – automehāniķa palīgs (mācību ilgums – 3 gadi, iegūstot 2. profesionālās kvalifikācijas līmeni).
- izglītības iestāde un izglītības programmas ir licencētas un akreditētas;
- ir stipendija, apmaksā 50% no braukšanas ceļa izdevumiem;
- izglītības iestādei ir dienesta viesnīca un ēdnīca;
- uzņemšana notiek, pamatojoties uz izglītības dokumentu, sekmju izrakstu un individuālām pārrunām.

Adrese: Viļāni, Kultūras laukums – 1, Rēzeknes raj. LV-4650,
e-pasts: 41arodvsk@rdnet.lv
Kontakttālruni: 4662150; 4662211;
tālr./fakss 4662126.

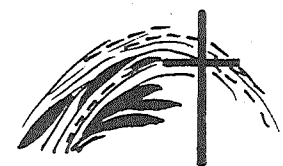
SIA «DSG KARJERI»
Saikava, Madonas rajons



Dolomīta šķembu tirdzniecība
Frakcija 0 – 16 mm,
16 – 40 mm,
40 – 70 mm.

Iespējama piegāde.

Tālrūnis 8377698,
fakss 7114833.



Skumju brīdī esam kopā ar Gunāru JEFIMOVU piederīgajiem, viņu mūžībā aizvadot.
LU Bioloģijas institūta kolektīvs